

Delårsrapport april 2020

Region Norrbotten, Bilaga måluppfyllelse i perspektiv

Innehållsförteckning

Inledning	3
Sammanfattande bild av måluppfyllelse	4
Samhälle	5
Medborgare	20
Verksamhet	31
Medarbetare	44
Ekonomi	50

Inledning

I denna bilaga till Region Norrbottens delårsrapport per april 2020 presenteras mål och måluppfyllelse. Region Norrbotten tillämpar balanserad styrning vilket innebär att verksamheten beskrivs, planeras och följs upp utifrån fem perspektiv:

Samhälle

Medborgare

Verksamhet

Medarbetare

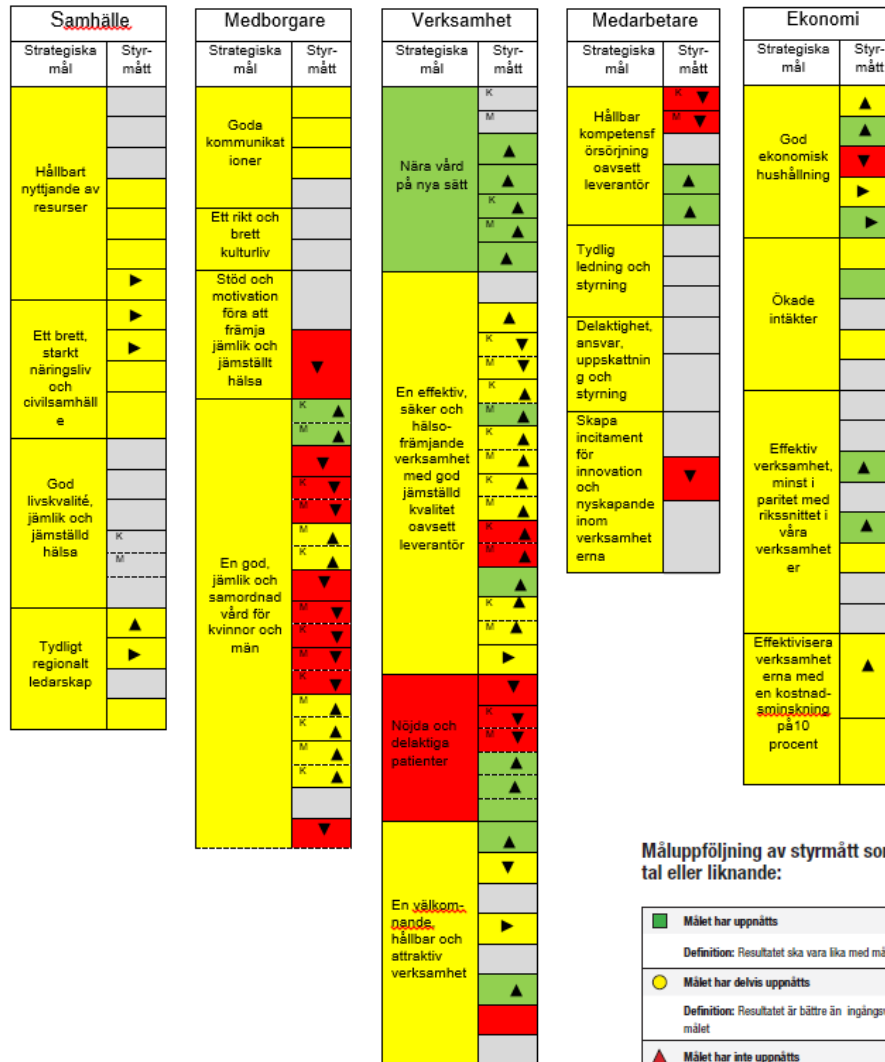
Ekonomi

Samma modell används på alla nivåer i regionen, på så sätt skapas en tydlig logik i styrningen från politik till verksamhet.

Regionfullmäktige har inom respektive perspektiv fastställt strategiska mål. Utifrån dessa fastställer styrelsen, regionala utvecklingsnämnden och patientnämnden framgångsfaktorer, indikatorer, mått och mål för måluppfyllelse.

Strategiska mål är strävansmål som tydliggör vad regionen behöver inrikta sig på för att nå visionen. De strategiska målen är fastställda av regionfullmäktige som också har lyft fram framgångsfaktorer för att nå de strategiska målen. **Styrmått** är målsatta mätvärden som ska bidra till värderingen av de strategiska målen. **Kontrollmått** är kompletterande mått som ska bidra till värderingen av resultaten och utvecklingen av de strategiska målen. Dessa fastställs av regiondirektören. **Den sammanfattande bedömningen av måluppfyllelsen** av de strategiska målen är en samlad bedömning, vilket innebär att resultatet för enskilda styrmått och kontrollmått inte nödvändigtvis får avgörande genomslag på måluppfyllelsen, utan även andra faktorer påverkar. Bedömningen av styrmåtten görs med färgmarkeringar och utvecklingspilar.

Sammanfattande bild av måluppfyllelse

Målpåföljning då styrmåttet är en aktivitet:

■	Aktiviteten är slutförd
●	Aktiviteten är påbörjad
▲	Aktiviteten har inte påbörjats
◆	Måttet bedöms ej för perioden

Målpåföljning av styrmått som är nyckeltal eller liknande:

■	Målet har uppnåtts
Definition: Resultatet ska vara lika med målet eller bättre	
●	Målet har delvis uppnåtts
Definition: Resultatet är bättre än ingångsvärdet men när inte målet	
▲	Målet har inte uppnåtts
Definition: Resultatet är som ingångsvärdet eller sämre	
◆	Måttet bedöms ej för perioden
▲	Förbättring
Definition: Resultatet är bättre än ingångsvärdet	
▶	Oförändrat
Definition: Resultatet är lika som ingångsvärdet	
▼	Försämring
Definition: Resultatet är sämre än ingångsvärdet	

Den samlade bedömningen av de strategiska målen för perioden visar att ett av de 20 strategiska målen helt har uppnåtts, 18 har delvis uppnåtts och ett mål är inte uppnått.

Samhälle

Perspektivet Samhälle beskriver hur förutsättningar för Norrbottens utveckling tas till vara med befolkningens bästa i fokus. Här behövs samverkan med kommuner, myndigheter och andra aktörer för att uppnå målen.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Hållbart nyttjande av resurser (RS, RUN)	●	Miljö och hållbarhetskONSEKVENSER är inkluderade i alla beslutsprocesser (RS)
		Minskning av klimatpåverkande utsläpp och omställning till förnyelsebara energikällor (RS, RUN)
		Bidra till hållbar näringslivs- och konsumtionsutveckling i ett globalt perspektiv (RUN)
		Ett samlat utbildningsutbud i länet som matchar arbetslivets behov av kompetens (RUN)
Ett brett, starkt näringsliv och civilsamhälle (RUN)	●	Stärka miljöer för innovationer och entreprenörskap (RUN)
		Civila samhället är en viktig part i samhällsutvecklingen (RUN)
God livskvalité, jämlik och jämställd hälsa (RS, RUN)	●	Norrbottningar är delaktiga i samhällets utveckling (RS)
		Region Norrbotten arbetar efter gemensam handlingsplan med andra (RS)
		Unga kvinnor och män är delaktiga i samhällets utveckling (RUN)
		Goda möjligheter till jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande (RUN)
		Bidrag och stöd bidrar till att förverkliga övergripande strategier och planer (RUN)
Tydligt regionalt ledarskap (RS, RUN)	●	Beslut på nationell och EU-nivå ska vara gynnsamma för Norrbotten (RS)
		Aktiv dialog i samspel med regionala aktörer för att vara rösten för territoriet (RUN)
		Norrbottens möjligheter är kända så beslut på nationell och EU-nivå blir gynnsamma för Norrbotten (RUN)

Hållbart nyttjande av resurser

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

En rad aktiviteter är påbörjade som leder i rätt riktning. Möjligheten att utveckla tillväxtarbetet utifrån aspekterna sociala, miljömässiga och ekonomiska aspekter är en sådan. Norrbotten erbjuder bra förutsättningar för världsledande test- och teknikomställningar inom branscher som stål, rymd, transport, gruv, energi, skog, kemi och batteri.

Ett brett, starkt näringsliv och civilsamhälle

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Det är i dagsläget svårt att bedöma måluppfyllelsen vid årets slut på grund av coronapandemin.

På grund av pandemin och den efterföljande ekonomiska krisen är det svårt att idag göra bedömningen hur målet kommer utvecklas. Norrbotten har de senaste åren haft en stark utveckling avseende investering och breddning av näringslivet med en växande besöksnäring. Den kraftiga inbromsningen av främst besöksnäringen visar att Norrbotten är ett län beroende av internationella besökare och partners. Även basindustrin och dess underleverantörer påverkas. Åtgärder är vidtagna för att mildra effekterna. Arbetet med en överenskommelse med civilsamhället fortlöper och är än mer aktuell i och med rådande läge.

God livskvalitet, jämlik och jämställd hälsa

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Styrmåtten för detta mål mäts på helårsbasis och ingår därför inte i bedömningen av målet men en rad aktiviteter är påbörjade som leder i rätt riktning. Länsungdomsråden har påbörjat ett arbete med att öka antalet deltagare, stärka nätverket och öka fokus på kulturfrågor och engagemanget för aktiviteter av och för unga. Arbetet med att utveckla samverkan mellan aktörer inom kompetensförsörjningen har fortgått och resulterat i olika satsningar som utveckling av lärcentra och valideringsmodeller med länets kommuner och utbildningsaktörer. Fokus på utbildningsmöjligheter kommer öka i följden av ökad arbetslöshet och varsel.

Aktiviteter relaterade till samverkan med kommuner kring förbättrade levnadsvanor har skjutits upp till hösten eller har hittat nya vägar. Region Norrbotten och Folkhälsocentrum har skickat ut en "Hälsoguide" till hushållen i Norrbotten med råd och tips kring bland annat kost, sömn och fysisk aktivitet i pandemitider för riskgrupper.

Tydligt regionalt ledarskap

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Effekterna av pandemin har inneburit att flera arenor/forum ställts in eller skjutits på framtiden. Därmed har det varit svårare att arrangera seminarier och möten där frågorna var tänkta att diskuteras. I de frågor där det finns en tydlig pågående beslutsprocess som Strandskyddsutredningen har det trots ändrade förutsättningar varit möjligt att bidra med kunskap om länets förutsättningar. Påverkansarbetet utvecklas också i takt med att uppdraget formas allt mer och det blir ett lärande. Då det inte är möjligt att arrangera större sammankomster behöver nya arbetssätt för påverkan utvecklas.

Strategiskt mål: Hållbart nyttjande av resurser

MILJÖ OCH HÅLLBARHETSKONSEKVENSER ÄR INKLUDERADE I ALLA BESLUTSPROCESSER (RS)

Ett arbete har gjorts i organisationen för att identifiera vilka av Agenda 2030 miljömål som regionen prioriterar. Dessa ska inarbetas i regionens styrdokument för 2021-2023. Sociala, miljömässiga och ekonomiska konsekvenser beskrivs i beslutsunderlagen till medfinansieringsärenden som regionala utvecklingsnämnden har att besluta. Planering av arbetet med ny miljöplan har påbörjats.

Strategiskt mål: Hållbart nyttjande av resurser

FRAMGÅNGSFAKTOR: MINSKNING AV KLIMATPÅVERKANDE UTSLÄPP OCH OMSTÄLLNING TILL FÖRNYELSEBARA ENERGIKÄLLOR

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Genomsnittligt utsläpp av personbilsparken[1]	RS		Minska		
Tjänsteresor med flyg (antal personmil)	RS		Minskning med 15 %		
Verksamhetsyta	RS		Minska		
Aktivitet: Ta fram handlingsplan för genomförande av Norrbottens klimat- och energistrategi	RUN		Handlingsplan antagen		-
Aktivitet: Höja kunskapsnivån så hållbarhetskonsekvenser inkluderas i beslutsprocesser	RUN		Kunskaps-höjande aktiviteter för förtroendevalda och tjänstepersoner genomfört		-

Demo North Summit

Invest in Norrbotten som ägs av regionen och tolv av länets kommuner, genomförde i februari en global klimatkonferens kallad Demo North Summit. Den visade hur industrier kan göra tekniksprång, och hur Norrbotten erbjuder bra förutsättningar för världsledande test- och teknikomställningar inom branscher som stål, rymd, transport, gruv, energi, skog, kemi och batteri.

Norrbotten vill vara ett alternativ för innovatörer och kan ge rätta förutsättningar och partners. Bedömningen är att industrin har ungefär tio år på sig att ställa om till elbilsindustri, datacenter med längre förbrukning och utsläpp samt vindkraftsutbyggnad och biobränsle-produktion. Det finns ett behov att omställningen går fort och norra Sverige erbjuder bra förutsättningar för att det ska ske snabbare.

Elnätsanalys

Länet är attraktivt för etableringar av energiintensiv industri. För att säkerställa att det finns kapacitet och identifiera eventuella flaskhalsar genomförs en elnätsanalys som kartlägger framtida behov och nuvarande kapacitet.

Stålindustrin prioriteras av EU för rättvis omställning

EU har beslutat att tillsätta en fond för rättvis omställning i arbetet med att minska koldioxidutsläpp. Fonden kallas Just Transition Fund (JTF) och den svenska regeringen har valt att prioritera den svenska stålindustrin och dess värdekedja. Det innebär att de medel som avsätts från EU kommer tillfalla Norrbotten och Västerbotten för perioden 2021-2027.

OECDs studerar gruvregioner

Preliminära slutsatser från OECD mining regions and cities Case Study of Västerbotten and Norrbotten är att Sverige har ett komplext regelverk som kan effektiviseras och förbättras i vad gäller transparens och förutsägbarhet. Viktiga utmaningar att övervinna inkluderar förseningar till följd av sena överklaganden eller osäkerhet i omfattningen av tillståndsansökningar, begränsat förtroende och upplevd legitimitet, samt separerat beslut om markanvändning och andra miljöfaktorer. Ändringar av systemet behövs för att öka attraktiviteten för investerare, lösa upp flaskhalsar för kommunernas planarbete och undvika spänningar mellan intressegrupper. Det finns också ett behov att koppla regionala utvecklingsmål till markanvändning.

Utbildningsinsatser skapar förutsättningar för hållbara beslut

Under perioden har insatser genomförts för att öka medarbetarnas kunskap om sociala, miljömässiga och ekonomiska aspekter på utveckling. I beredningen av ärenden till nämnden ska förslagen analyseras utifrån sociala, miljömässiga och ekonomiska aspekter. En utbildningsinsats var planerad för fullmäktige men ställdes in på grund av pandemin.

Strategiskt mål: Hållbart nyttjande av resurser

FRAMGÅNGSFAKTOR: BIDRA TILL HÅLLBAR NÄRINGS- OCH KONSUMTIONsutveckling I ETT GLOBALT PERSPEKTIV

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Utveckla regionens roll i den fysiska planeringen	RUN		Tidsplan för framtagning av regionplan		-

Regeringen vill stärka regionernas arbete med hållbar tillväxt

Regeringen har gett Tillväxtverket i uppdrag att stärka regionernas arbete med hållbar utveckling. Det görs genom att regionerna ges möjlighet att söka finansiering till ett projekt som ska öka kunskapen och utveckla regionernas verktyg för ökad hållbar utveckling. Regionen har valt att lägga in sitt arbete med fysisk planering, kompetensförsörjning och projektstöd/företagsstöd i satsningen. I arbetet kommer även andra regionala utvecklingsaktörer att

involveras. Regionen kommer även kunna genomföra insatser för att lindra effekterna av pandemin.

Nära Mat 2.0

Länets livsmedelsstrategi Nära mat 2016-2020 arbetades fram under 2015 och antogs 2016. Det har varit ett aktivt arbete under åren och flera saker har genomförts. Det har pågått ett arbete med att öka kunskapen om vår norrbottniska mat. Exempel på det är radioserien på temat ”Maten, miljön och klimatet”, utbildningsinsatser för skolelever och pedagoger samt även en informationskampanj om hållbar mat och folkhälsa. Även näringslivet stärks och livsmedelsproducenter har både nominerats och tilldelats priser under året. Arbetet med att ta fram nästa version Nära Mat 2.0 skulle påbörjas med konferens och workshop under mars månad. På grund av pandemin har starten blivit framflyttad. Arbetet är aktuellt och frågor om självförsörjningsgraden har blivit än aktuellare under pandemin.

Strategiskt mål: Hållbart nyttjande av resurser

FRAMGÅNGSFAKTOR: ETT SAMLAT UTBILDNINGSPAKET I LÄNET SOM MATCHAR ARBETSLIVETS BEHOV AV KOMPETENS

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal lediga jobb per arbetslös i Norrbotten	RUN		Positiv trend		

Flera aktuella kompetensförsörjningsprojekt

Region Norrbotten har en central roll som samordnare i arbetet med länets kompetensförsörjning. Det innebär att regionen driver olika utvecklingsprojekt tillsammans med kommuner och andra aktörer. Ett sådant projekt är framtagningen av en valideringsmodell.

Ett exempel på projekt som beviljats medel är Nydanande lärarutbildning i norr. Projektet angriper utmaningen med länets låga tillgång på behöriga lärare och målet är att bygga tydliga strukturer och hållbar samverkan kring kompetensförsörjning i allmänhet och Arbetsintegrerad lärarutbildning (AIL) i synnerhet mellan Luleå tekniska universitet och skolhuvudmännen i länet. Uppdraget ska inom en tvåårsperiod leda till att en Arbetsintegrerad lärarutbildning för grundskolelärare 4-6 (inriktning naturvetenskap och teknik) har startat vid Luleå tekniska universitet där utbildningsprogrammets upplägg överensstämmer med de förutsättningar och behov som finns i Norrbotten.

Många varsel och en ökad arbetslöshet

Region Norrbotten arbetar aktivt för att prognosen som visar en minskad arbetsför befolkning med sex procent fram till 2035 ska förbättras. I samband med coronapandemin har varslen ökat. 968 personer var varslade i Norrbotten i slutet av april och här erbjuds de drabbade företagen utbildningsinsatser i samarbete med Swedish Lapland och IUC Norr.

Strategiskt mål: Ett brett, starkt näringsliv och civilsamhälle

FRAMGÅNGSFAKTOR: STÄRKA MILJÖER FÖR INNOVATIONER OCH ENTREPRENÖRSKAP

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal inkomna ansökningar och antal projektägare som mått på regionalt engagemang för utveckling: Projektstöd Företagstöd	RUN		Öka		➔
Utveckla samordning med näringslivskontor, antal företag som får stöd i jämställdhetsintegrering	RUN		15		➔
Aktivitet: Utveckla klusterprogram för Norrbottens Smart Diversifieringsområden	RUN		Program utvecklas		-

Åtgärder för att mildra konsekvenser av pandemin

Under aktuell coronapandemi erbjuder Region Norrbotten anpassade företagsstöd, kompetensutvecklingsinsatser och driftsstöd via EU:s Regionalfond till ett krisande näringsliv. Ett exempel är den omställningscheck som företagen kan söka för att köpa in kompetens för den omställning som behöver göras under aktuell krissituation. Region Norrbotten täcker 90 procent av kostnaden (statligt 1:1 anslag).

Norrbotten bidrar till att stärka företagens omställning inför en förändrad marknad. Region Norrbotten för en regelbunden dialog med kommunernas näringslivschefer för att säkerställa att utvecklingsinsatser når hela länet i ett sådant arbete.

Region Norrbotten stärker och utvecklar de miljöer som möjliggör ett näringsliv som kan stå starkt när den internationella handeln återupptas igen. Regionen samtalar kontinuerligt med parter i innovationssystemet, som till exempel universitet, forskningsinstitut, företag och organisationer så de insatser som görs har så stor effekt som möjligt.

Uppdrag att skriva EU-program för 2021-2027

Arbetet med att skriva de nya EU-programmen har startat tillsammans med Region Västerbotten. En regionanalys för Regionalfonden (ERUF) och en socioekonomisk analys för ESF+ har tagits fram som underlag inför skrivarbetet.

Till förslaget om nytt ERUF-program för Övre Norrland (Norrbotten och Västerbotten) ska minst 60 procent av programmet avsättas till Ett smartare Europa genom innovativ och smart ekonomisk omvandling. Till Ett grönare och koldioxidnållare Europa avsätts maximalt 25 procent. I de mycket glesa

områdena i Sverige där Övre Norrland i tidigare programperioden fått en bra utdelning, avsätts medel till Ett mer sammanlänkat Europa. Budgeten bedöms bli ungefär lika stor som tidigare programperiod men kommer att kräva större andel medfinansiering från nationell, regional och lokal nivå.

Strategiskt mål: Ett brett, starkt näringsliv och civilsamhälle

FRAMGÅNGSFAKTOR: CIVILA SAMHÄLLET ÄR EN VIKTIG PART I SAMHÄLLSUTVECKLINGEN

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Upprätta en gemensam överenskommelse om generella principer för samverkan mellan Region Norrbotten och civila samhället	RUN		Genomför projektet SÖK		-

Civilsamhällets roll i hanteringen av pandemins effekter

Arbetet med att ta fram en överenskommelse för samverkan mellan regionen och civila samhället fortlöper. Även detta arbete har påverkats av pandemin och planerade utbildningstillfällen och workshops har fått planeras om. Några tillfällen ställdes in och andra kommer att bli i digital form. Sammanlagt blir det färre tillfällen för kunskapsinhämtning och inspel till överenskommelsen. Projektgruppen har valt att lägga till ett moment i arbetet genom att ta tillvara lärdomar om civilsamhällets roll i den pågående krisen. Även hur civilsamhällets förutsättningar påverkas av en ekonomisk kris kommer ingå i arbetet.

Strategiskt mål: God livskvalitet, jämlik och jämställd hälsa

FRAMGÅNGSFAKTOR: NORRBOTTNINGAR ÄR DELAKTIGA I SAMHÄLLETS UTVECKLING

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Medborgardialoger	RS		Öka		

Framgångsfaktorn kommenteras i regionens årsredovisning.

Strategiskt mål: God livskvalitet, jämlik och jämställd hälsa
FRAMGÅNGSFAKTOR: REGION NORRBOTTEN ARBETAR EFTER GEMENSAM
HANDLINGSPLAN MED ANDRA

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal kommuner där Region Norrbotten ingår i samverkan lokalt för förbättrade levnadsvanor	RS		2	◊	

Arbetet mot ett mer systematiskt folkhälsoarbete på lokal och regional nivå fortgår. Ett nära samarbete pågår mellan Region Norrbotten, Länsstyrelsen i Norrbotten och Norrbottens Kommuner för att säkra upp gemensamma riktlinjer för att förverkliga Norrbottens folkhälsostrategi. Inom ramen för den så kallade strategigruppen för Norrbottens folkhälsostrategi fokuseras nu arbetet på att förverkliga strategins delmål 4 som innebär ett mer systematiskt folkhälsoarbete i länet. Under början av året har behovet av kommunikationsinsatser kartlagts och en kommunikationsplan respektive verksamhetsplan har tagits fram.

Resultatet från rapporten *Skolbarns hälsa och levnadsvanor i Norrbotten 2018/2019* presenterats för länets elevhälsochefer samt för elevhälsans personal i Boden. Förutom återkoppling av resultatet har syftet varit att undersöka vidare hur enkätundersökningen bättre kan tas tillvara och implementeras i skolans systematiska kvalitetsarbete (SKA).

Arbetet med tobaksavvänjning, alkoholprevention, fysisk aktivitet och kost pågår kontinuerligt även under våren 2020. Däremot har flertalet aktiviteter, föreläsningar och utbildningar skjutits upp på grund av coronapandemin. Folkhälsocentrum har sökt nya vägar för arbetet. Exempelvis deltar folkhälsostrategier i P4 Norrbotten regelbundet med kostrådgivning under våren. Region Norrbotten har också skickat ut en "Hälsoguide" till hushållen i Norrbotten med Folkhälsomyndighetens råd i pandemitider, samt telefonnummer till hjälptelefoner och tips om sömn, mat och fysisk aktivitet med fokus på 70+ och riskgrupper.

När det gäller samverkan lokalt för förbättrade levnadsvanor med kommunerna i Norrbotten så skulle det arbetet ta ytterligare fart under våren 2020 genom de aktiviteter som ingår i handlingsplanen med 118 åtgärder för en förbättrad folkhälsa som ska bidra till genomförandet av Norrbottens folkhälsostrategi. Precis som med många andra aktiviteter har mycket skjutits upp till hösten på grund av coronapandemin. En del aktiviteter har trots det kunnat inledas, exempelvis planeringen av en utbildning i hälsofrämjande samhällsplanering.

En första nätverksträff med länets instruktörer i MHFA (första hjälpen till psykisk hälsa) har genomförts i början av året. En första kurs har också genomförts i samarbete med Arjeplogs kommun där deltagarna fått grundlägg-

gande kunskaper om psykisk (o)hälsa samt den handlingsplan som används vid det första mötet med någon i behov av hjälp. En extrainsatt träff har även genomförts i länet med anledning av coronapandemin och de konsekvenser som sjukdom och nationella restriktioner kan medföra för människors psykiska hälsa.

Strategiskt mål: God livskvalitet, jämlik och jämställd hälsa

FRAMGÅNGSFAKTOR: UNGA KVINNOR OCH MÄN ÄR DELAKTIGA I SAMHÄLLET'S UTVECKLING

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Få fler unga och en breddad representation från fler kommuner delaktiga i LUR	RUN		20 personer/ 12 kommuner	◊	

Fokusområden 2020 för länsungdomsrådet

Arbetet med länsungdomsrådet (LUR) har under årets första månader handlat om att tydliggöra rådets syfte och arbetets inriktning. Ambitionen är att öka antalet deltagare, stärka LURs nätverk, öka fokus på kulturfrågor, förbättra rådets synlighet samt att öka engagemanget för aktiviteter för unga i länet. Där ska bland annat metodmaterialet Kulturcrew användas i arbetet med ungt arrangörskap och att möjliggöra att fler unga ska bli delaktiga i kulturupplevelser både i skolan och på fritiden. LUR är delaktiga i arbetet för att under året realisera ett ungt samråd tillsammans med ungdomsorganisationer kopplat till de nationella minoriteterna och urfolket samerna.

Två LUR-möten har hittills genomförts 2020, varav ett digitalt. LUR har arbetat med rekrytering av nya medlemmar samt med ett planerat panelsamtal i Almedalen. En rekryteringskampanj togs fram för spridning under april månad. Med anledning av coronapandemin är rekryteringsarbetet pausat och Almedalen inställt.

Strategiskt mål: God livskvalitet, jämlik och jämställd hälsa

FRAMGÅNGSFAKTOR: GODA MÖJLIGHETER TILL JÄMLIK OCH JÄMSTÄLLD UTBILDNING OCH ETT LIVSLÅNGT LÄRANDE

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel gymnasieelever med examen	RUN	K	Öka	◊	
		M	Öka	◊	

Insatser för livslångt lärande

Under första kvartalet har det Regionala kompetensförsörjningsrådet antagit Handlingsplan för regionalt kompetensförsörjningsarbete 2020, där en rad insatser beskrivs, några exempel:

Projektet Valideringscentrum Norr har under första kvartalet fortsatt arbeta mot målet att under 2020 implementera en regional valideringsfunktion som kan bistå länets vuxenutbildningar och arbetsmarknaden utifrån behov. Projektet kommer att förlängas tom 201231 och kommer att samverka med det kommande ESF-projektet Samling för jobb och framtid som söks inom ramen för varselutlysningen Kompetensutvecklingsinsatser för varslad, permitterad och anställd personal inom ekonomiskt utsatta branscher.

För att den regionala nivån ska kunna arbeta närmare alla delar av länet, har nya former för samverkan i semiregionala nivåer utforskats i samråd med framförallt vuxenutbildningarna i länet. Inom ramen för ovan nämnda projekt Samling för jobb och framtid kommer funktionen kompetensmäklare att kunna testas. Funktionen ska arbeta i skärningspunkten mellan utbildning, näringsliv och arbetsmarknad och tillsätts i fyra noder i länet utifrån existerande samverkan mellan kommuner/vuxenutbildningar i länet.

Under februari blev projektet Utveckling av lärcentra i Norrbotten och Västerbotten beviljade 17 mnkr av Skolverket. Projektet innefattar alla 29 kommuner i Norrbotten och Västerbotten och innebär medel till varje enskilt lärcentra samt att gemensamt utvecklingsarbete kommer genomföras inom bland annat områden som fjärr- och distansutbildning, studie- och yrkesvägledning på distans, kompetensutveckling av personal. Projektet pågår under 2020. Region Norrbotten och Region Västerbotten koordinerar arbetet.

Strategiskt mål: God livskvalitet, jämlik och jämställd hälsa

FRAMGÅNGSFAKTOR: BIDRAG OCH STÖD BIDRAR TILL ATT FÖRVERKLIGA ÖVERGRIPANDE STRATEGIER OCH PLANER

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Kartlägga och utveckla rutiner och arbetssätt gällande handläggning av bidrag och stöd	RUN		Kartläggning genomförd, rutiner och arbetssätt införda	◊	

Hållbara projektstöd

Arbetet med att utveckla och testa en arbetsmodell för hållbarhetsbedömningar i samband med prioritering av projektstöden har fortsatt under årets första tertial. Vid prioritering av projekt görs en bedömning om projektets insatser leder till en miljömässig, social och ekonomisk utveckling. Under den pandemi som näringslivet har blivit drabbad av har även en avvägning

gjorts mellan akuta insatser till näringslivet och mer långsiktiga satsningar som kan stärka näringslivet efter att krisen har bedarrat något.

Genomlysning och översyn av kulturstöd

2019 påbörjade kulturenheten ett förändringsarbete baserat på nyttorealisering, en metod som rekommenderas av SKR. 2020 har kulturenheten fortsatt arbetet med fokus på att utveckla processerna kopplat till handläggning och sökande av stöd samt med en översyn av de bidrag som fördelas via enheten. Hittills har en kartläggning av befintliga projektstöd genomförts liksom en översyn av de administrativa processerna för handläggare såväl som för sökanden. Arbetet har resulterat i ett flertal förslag till åtgärder och förändringar. Dessa kommer att bearbetas under våren för att på sikt kunna omsättas i verksamheten.

Strategiskt mål: Tydligt regionalt ledarskap

FRAMGÅNGSFAKTOR: BESLUT PÅ NATIONELL OCH EU-NIVÅ SKA VARA GYNSAMMA FÖR NORRBOTTEN

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Följa ärenden till regionstyrelsens internationella beredning.	RS		Följa utvecklingen	●	↑
Aktiviteter genomförs så att påverkansfrågorna drivs framåt.	RS		Följa utvecklingen	●	→

Internationella beredningens arbete

Internationella beredningen har i uppdrag att diskutera frågor innan de blir ärenden och redo för beslut i styrelsen och nämnden. Under perioden har beredningen har ärenden kopplat till ställningstaganden angående kommande EU-program för perioden 2021-2027.

Under perioden har politiska positioner diskuterats. De är av betydelse för framgångsfaktorn att beslut på nationell och EU nivå ska vara gynnsamma för Norrbotten. Sju förslag till positioner inom nätverket Europaforum Norra Sverige har tagits fram. De första två som har antagits av Europaforum och bemötts av nationell och EU nivå med positiv respons. Signalen är att sammanslagningen av Botnia Atlantica och Nordprogrammet kommer att ske trots upprepade påverkansinsatser.

Reserestriktioner och inställda sammanträden för att minska smittspridningen av covid-19 gjorde att ordinarie samverkan till stor del stannade upp under några veckor. Mindre arbetsgrupper har börjat sammanträda digitalt medens de större årsmötena som brukar äga rum på våren har blivit uppskjutna.

Majoriteten av ärendena till internationella beredningen rör regional utveckling. Det pågående omställningsarbetet med översyn och anställningsstopp har resulterat i ett antal vakanser. Frågor av internationell karaktär har inte kunnat prioriteras i samma utsträckning som förr.

På grund av rådande pandemi ser internationella beredningen ett behov av att ta fram ett underlag till strategiska planen 2021-2023 med långsiktig strategisk inriktning för regionens internationella engagemang.

Påverkansarbetet

Påverkansarbetet har satts på prov under perioden då mötesplatser och forum ställts in men också för att nationella beslut till följd av pandemin aviserats med stora effekter och konsekvenser för Norrbotten. Här kan nämnas flyg och restriktioner i arbetspendling mellan Sverige och Finland.

Då arenor/forum ställts in eller skjutits på framtiden blir det svårare att arrangera seminarier och möten där frågorna var tänkta att diskuteras. I de frågor där det finns en tydlig pågående beslutsprocess som Strandskyddsutredningen har det trots ändrade förutsättningar varit möjligt att bidra med kunskap om länets förutsättningar. Påverkansarbetet utvecklas också i takt med att uppdraget formars allt mer och det blir ett lärande. Då det inte är möjligt att arrangera större sammankomster behöver nya arbetssätt för påverkan utvecklas.

Strategiskt mål: Tydligt regionalt ledarskap

FRAMGÅNGSFAKTOR: AKTIV DIALOG I SAMSPEL MED REGIONALA AKTÖRER FÖR ATT VARA RÖSTEN FÖR TERRITORIET

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Kännedom om Norrbotten	RUN		Öka	◊	

Rymden på agendan på Tromsö

Den växande rymdbranschen i Arktis var temat på seminariet som regionen anordnade under konferensen Arctic Frontiers i Tromsö, Norge. Rymdindustrin är redan idag avgörande för mycket av det vi tar för självklart i vår vardag, som till exempel kommunikation, navigation och väderprognoser. Utvecklingen går snabbt och rymdverksamheten i Kiruna står inför stora tillväxtpotentialer. Bland annat arbetar Swedish Space Corporation, SSC, för att kunna skicka upp satelliter från Esrange.

Den växande rymdindustrin är viktigt för länets utveckling. Norrbotten och Kiruna erbjuder unika möjligheter för att kunna sända upp satelliter från Esrange. Det skulle vara ett viktigt steg i Norrbottens, Sveriges och EU:s utveckling som rymdaktör. Region Norrbotten arbetar aktivt för att regeringen ska bidra till de investeringar som behövs för att Esrange ska kunna sända

upp satelliter. Vid seminariet deltog bland annat företrädare för LTU, Swedish Space Corporation (SSC), Arctic Business samt företrädare för Norsk rymdcenter och Universitetet i Tromsø. En sen förändring i programmet från arrangörernas sida resulterade i att Sverige inte kunde ha med någon minister på seminariet.

Arctic Talks i samband med Jokkmokks marknad

För andra året i rad arrangerade regionen idéforumet Arctic Talks i samband med Jokkmokks marknad tillsammans med Jokkmokks kommun, LTU, Vattenfall och Sparbanken Nord. På forumet belystes Norrbottens nutid och framtid med seminarier om behov av forsknings- och innovationsinvesteringar i svenska Arktis, Förutsättningar för elektrifiering av fordon i norra Sverige samt Bilden av Bilden av Norrbotten – rymmer den i berättelsen av Sverige med avslutande panelsamtal. Seminarierna var välbesökta och regionen kommer tillsammans med övriga arrangörer fortsätta utveckla mötesplatsen Arctic Talks i samband med Jokkmokks marknad.

Inställda möten, konferenser och mötesplatser till följd av pandemin

I spåren av pandemin har en rad möten, konferensen och mötesplatser ställts in. Europaforum Norra Sveriges möte i Östersund ställdes in men ersätts av ett digitalt forum för att anta positioner och arbetsprogrammet för denna mandatperiod. Regionens konferens Utveckla Norrbotten som skulle genomförts i april har också ställts in.

I april kom besked från Region Gotland att årets Almedalsvecka ställs in. För regionen innebär de inställda mötena att tillfällena att föra fram Norrbottens frågor uteblivit. Arbetet har påbörjats med att se hur det kan kompenseras under hösten.

Utökat samarbete med Jämtland Härjedalen och Västernorrland

Vid årsskiftet valde Jämtland Härjedalen och Västernorrland att gå tillsammans med Norrbotten och Västerbotten i North Sweden European Office (Brysselkontoret) och att även nyttja Stockholmskontoret för sitt påverkansarbete. Förhoppningen är att detta ska stärka norra Sveriges nationella och internationella påverkansarbete. Men det kräver också att Norrbotten är bra på att framföra för Norrbotten specifika möjligheter och förutsättningar.

Strategiskt mål: Tydligt regionalt ledarskap

FRAMGÅNGSFAKTOR: NORRBOTTENS MÖJLIGHETER ÄR KÄNDA SÅ BESLUT PÅ NATIONELL OCH EU-NIVÅ BLIR GYNNSAMMA FÖR NORRBOTTEN

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Framtagande av handlingsplan för genomförandet av påverkansfrågor som faller inom ramen för Främja tillväxtvillkor	RUN		Säkerställa att handlingsplaner är etablerade		-

Flyget och gränsövergångar i fokus

Under coronapandemin har regionen tillsammans med flera aktörer agerat proaktivt i två frågor kopplat till styrelsens och nämndens ansvarsområden – tillgång till flyg för persontrafik och gods men också restriktioner i samband med stängningen av gränsen till Finland. Både det kommersiella flyget och det upphandlade på de regionala flygplatserna drabbas hårt på grund av minskat resande samtidigt som det är viktigt att det upprätthålls för att möjliggöra för kompetensförsörjning och godsfrakter.

Finlands gränsstängning mot Sverige skapade stora utmaningar avseende kompetensförsörjning för såväl regionen, kommunernas och näringslivet.

Arbetet med regionens påverkansfrågor fortgår

Regionen har beslutat om elva påverkansfrågor som ska drivas på Stockholmskontoret tillsammans med sakkunniga på regionen. Nedan beskrivs läget per påverkansfråga. Statusen avser samtliga påverkansfrågor oavsett om de hanteras av regionala utvecklingsnämnden eller regionstyrelsen.

1. Genomför förslagen i översynen av kostnadsutjämnningen mellan regionerna. Riksdagen beslutade om att genomföra förslagen i november 2019 och målsättningen med frågan är därmed uppfylld.
2. Inga juridiska gränsöverskridande hinder för vår verksamhet. Avser främst hälso- och sjukvårdsrelaterade frågor mellan gränsregionerna Sverige – Finland och Norge. Ett exempel är möjligheten för ambulanser att utföra uppdrag i andra länder än där den är stationerad. Den 5 mars 2020 beslutade regeringen att ge Socialstyrelsen i uppdrag att identifiera och beskriva juridiska hinder i den ambulanssjukvård som passerar Sveriges landsgränser mot Norge, Danmark och Finland. Uppdraget ska redovisas senast den 1 april 2021.
3. Tydlig ansvarsfördelning mellan myndigheter kring tillväxtfrågor. Regionerna verkar för att uppdrag som handlar om regional utveckling går till regionerna, och inte till länsstyrelserna. Detta som ett resultat av att alla landsting sedan den 1 januari 2019 bildat regioner och tagit över det regionala utvecklingsansvaret från länsstyrelserna. Påverkansfrågan handlar om en långsiktig förflyttning och gäller inte ett enstaka beslut.
4. Testregion för hantering av demografiska utmaningen utifrån hälsa, vård och omsorg. I Norrbottens befolkningsstruktur är andelen äldre fyra procent högre än i riket som helhet. Regionerna önskar därför få uppdrag att vara testregion för att hur detta kan hanteras på ett bra sätt för hälsa, vård och omsorg. Frågan har fått lägre prioritet under den pågående coronakrisen.
5. Ansvar för Norrbottens landsbygdspolitik och regionala fysiska planering. Region Norrbotten anser att en naturlig utveckling av det regionala utvecklingsansvaret är att landsbygdsprogrammet flyttas från länsstyrelserna till regionerna. Det uppdrag att ansvara för den regionala fysiska planeringen som idag getts till region Skåne och Stockholm bör ges till alla regioner. Påverkansfrågan handlar om en långsiktig förflyttning och gäller inte ett enstaka beslut.

6. Nationellt uppdrag att bilda nationellt kompetenscentrum för samers hälsa. Regionen arbetar för att få ett sådant uppdrag, och finansiering till detsamma, för att stötta samers hälsa.
7. Snabba på byggandet av Norrbottenbanan till Skellefteå och öka takten för planering och byggstart på sträckan Skellefteå – Luleå. I Januariavtalet mellan regeringen och samverkanspartierna står att planeringen av Norrbottenbanans färdigställande till Luleå ska intensifieras. I januari 2020 beslutade regeringen att Sverige ska ansöka om medfinansiering hos EU för förberedande utredning vad gällande Norrbottenbanans sträckning mellan Skellefteå och Luleå. Utredningen kommer bl.a. att beröra dragningarna genom Piteå och Luleå, vilket möjliggör att sträckningen kan bli tillräckligt planerad för kunna lyftas in i nästa nationella transportplan. Den 19 mars beslutade regeringen att tidigarelägga byggstarten för sträckan Dåva (Umeå)-Skellefte till 2023. Beslutet innebär att byggstarten tidigareläggs med ett år.
8. Flexibel och tillåtande tillämpning av strandskyddet. Norrbotten deltar i utredningens expertgrupp med en tjänsteperson. Region Norrbotten är den enda regionen som getts en plats i expertgruppen. Även kommunalrådet i Jokkmokk deltar (en av tre kommuner). Direktiven till utredningen, som ska presenteras senast den 30 november, pekar på behov av ökad flexibilitet och tillåtande tillämpning.
9. Tydlig och förutsägbar juridisk tillståndsprocess om mineralprospektering. Regionen deltar i en OECD-studie om regioner med gruvnäring som ska presenteras våren 2020. Näringsministern har, bland annat i en debatt i riksdagen den 11 februari, meddelat att frågan om tillståndsprocesser ska utredas. Regeringen uppger att de jobbar med utredningens direktiv.
10. Utbyggnad för uppskjutning av minisatelliter från Esrange. Påverkansfrågan har bl.a. tagits upp vid ett seminarium vid Arctic Frontiers i Tromsø i januari och vid ett seminarium i riksdagen i februari. I april beslutade regeringen att ge Rymdstyrelsen i uppdrag att beskriva och analysera de utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska aspekterna av att sända upp små satelliter från Esrange. Regeringen anger att syftet med uppdraget är att undersöka och verifiera förutsättningarna för att regeringen ska kunna ta ställning till en finansiering av en eventuell satellitverksamhet. Rymdstyrelsen ska redovisa uppdraget senast den 12 juni 2020.
11. Infrastrukturen och kollektivtrafikens betydelse för besöksnäringens utveckling. Inom ramen för Januariavtalet framgår att partierna är överens om att bygga ut infrastrukturen. Regionen agerar också för nattågen.

Medborgare

Perspektivet Medborgare beskriver de viktigaste målsättningarna för Region Norrbottens verksamheter för att kvinnor och män, flickor och pojkar som medborgare får sina behov tillgodosedda och som leder till det bästa livet och den bästa hälsan.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Goda kommunikationer (RUN)	●	En infrastruktur som möter dagens och morgondagens behov (RUN)
		God tillgänglighet i digital och fysisk infrastruktur (RUN)
		En väl fungerande kollektivtrafik (RUN)
Ett rikt och brett kulturliv (RUN)	●	Tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud med bredd och spets (RUN)
		Mottagarkapacitet i kommunerna (RUN)
Stöd och motivation för att främja jämlik och jämställd hälsa (RS)	●	Insatser som kompenserar för ojämlik hälsa (RS)
		Medveten prioritering av generella insatser för att förebygga ohälsa (RS)
En god, jämlik och samordnad vård för kvinnor och män (RS)	●	Fungerande samarbete och koordinering utifrån patientens perspektiv (RS)
		Hög tillgänglighet och effektiva flöden (RS)

Goda kommunikationer

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Det är i dagsläget svårt att bedöma måluppfyllelsen vid årets slut på grund av coronapandemin.

En rad positiva händelser har skett under perioden som skapar förutsättningar för infrastrukturen i ett längre perspektiv. Arbetet är långsiktigt och har inte påverkats av krisen. Tillgängligheten till digitalinfrastruktur har en svag utveckling då Norrbotten ligger långt ifrån sitt mål för andel hushåll som ansluter sig till bredband. Det påverkar i sin tur utbyggnaden av bredband. Tillgängligheten avseende flyg till och från Norrbotten har försämrats under krisen. Flygbolagen har ekonomiska utmaningar samtidigt som det utifrån ett samhällsperspektiv finns behov. Kollektivtrafiken påverkas negativt av färre resenärer och antalet tågturer reduceras.

Ett rikt och brett kulturliv

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Det är i dagsläget svårt att bedöma måluppfyllelsen vid årets slut på grund av coronapandemin.

Styrmåtten för detta mål mäts på helårsbasis och ingår därför inte i bedömningen av målet, men en rad aktiviteter är påbörjade som leder i rätt riktning. Pandemin har påverkat tillgången till kultur i Norrbotten då publika kulturverksamheter pausats. Aktiviteter har ställts in eller flyttas fram. Delar av kulturlivet har flyttat ut på nätet vilket innebär att kulturen kan nå ny publik

och blivit tillgängliga för fler. Även kommunerna påverkas av krisen och därmed deras mottagarkapacitet. Kommunernas behov har kartlagts så att rätt åtgärder har utformats.

Stöd och motivation för att främja jämlik och jämställd hälsa

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått. På grund av den pågående covid-19 pandemin är bedömningen att målet blir svårt att uppnå på helårsbasis.

Från och med i år erbjuds inte längre hälsosamtal till 30-åringar. Andelen inbjudna och andelen genomförda hälsosamtal förväntas få svårt att nå upp till årets målnivå då coronapandemin påverkar och försvårar hälsocentralernas möjligheter att genomföra hälsosamtal men digitala arbetssätt prövas. Arbetet med en analysrapport kring sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i de fyra nordligaste länen har påbörjats.

En god, jämlik och samordnad vård för kvinnor och män

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet delvis är uppnått. Målet bedöms inte kunna nås i sin helhet under året, främst med hänsyn till de stora utmaningar som coronapandemin medför avseende vårdens tillgänglighet.

Andelen oplanerade återinskrivningar är relativt oförändrad sedan föregående år och uppnår inte målet. Andelen utskrivningsklara patienter på sjukhus har ökat vilket främst är relaterat till en minskning av antalet vårdtillfällen under coronapandemin. Dock har antalet dagar då utskrivningsklara patienter är kvar på sjukhus fortsatt att minska. Andelen patienter inom palliativ vård som har en dokumenterad behandlingsstrategi uppnår årets mål. Tillgängligheten till hälso- och sjukvården har under första tertialet påverkats av de omfattande åtgärder som vidtagits till följd av coronapandemin. Väntetiderna till läkarbesök och åtgärd inom specialiserad vård är längre än föregående år. Inom barn- och ungdomspsykiatri har dock väntetiderna minskat. Även för medicinsk bedömning inom tre dagar är resultatet bättre än föregående år. Telefontillgängligheten för hälsocentralerna har försämrats, dock har lanseringen av regionens digitala vårdchatt, Digitalen, bidragit till en förbättrad tillgänglighet vid första kontakt med vården. Även Folkandvårdens verksamhet har en omfattande påverkan av coronapandemin och når inte målet om andelen patienter som färdigbehandlas vid ett besök.

Strategiskt mål: Goda kommunikationer

FRAMGÅNGSFAKTOR: EN INFRASTRUKTUR SOM MÖTER MORGONDAGENS BEHOV

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Följa arbetet med Botniska korridorprojektet som bedriver påverkansarbete för att norrlandskusten ska kunna ha en kustnära järnväg	RUN		Säkerställa progress i arbetet		-

Nationella beslut positiva för Norrbotten

Under perioden har flera händelser skett som skapar förutsättningar för länets framtida infrastruktur. Regeringens beslut att stödja ansökan för EU-medel till etapper på både Nya Ostkustbanan och Norrbotniabanan gör det möjligt att söka pengar från Fonden för ett sammanlänkat Europa (CEF) till studier för etappen sträckan Gävle–Kringlan och sträckan Skellefteå–Luleå. Regeringen har gett Trafikverket klartecken att förbereda en byggstart av Norrbotniabanan, sträckan Dåva-Skellefteå mellan åren 2023-2025. Beslutet innebär att byggstarten tidigareläggs ett år och därmed kan Trafikverket fortsätta med sin planering för byggstart på sträckan utan uppehåll. Detta är ett resultat av regionens engagemang på politisk och tjänstepersonnivå i Bottniska korridoren och Europaforums infrastrukturgrupp.

Arbetet med mötesfri väg mellan Södra Sunderbyn och Sävast påbörjat

Under perioden har också arbetet med en mötesfri väg 97, Södra Sunderbyn-Sävast, påbörjats. Vägen kommer även breddas på större delen av sträckan och tre nya trafikplatser byggas (Norra Sunderbyn, Sävastnäs och Sävastön).

Sträckan är en av landets mest trafikfarliga sträckor. En stor mängd arbetspendlare trafikerar vägen dagligen. Vägen är också en viktig utryckningsväg på grund av närheten till länssjukhuset i Sunderbyn. Åtgärden som är angelägen för att förbättra trafiksäkerheten, är prioriterade och finansierad med medel från Länstransportplanen som regionfullmäktige fastställde 2018. Arbetet ska vara färdigt hösten 2022.

Grannländerna i norr samverkar för bättre infrastruktur

I februari genomfördes ett internationellt forum i Kiruna med fokus på hållbara transport- och logistiksystem i arktiska Europa. Syftet med mötet var att öka samarbetet mellan grannländerna i norr för att få fram lösningar som är bra för såväl gods som persontrafik. Med hållbarhet avses här miljömässiga och ekonomiska aspekter. Samverkan mellan aktörer ger möjlighet att samordna resurser men också minska transportbehov med ett sammanlänkat transportsystem som svarar mot industrins behov.

Strategiskt mål: Goda kommunikationer

FRAMGÅNGSFAKTOR: GOD TILLGÄNGLIGHET I DIGITAL OCH FYSISK INFRASTRUKTUR

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel invånare som tackat ja till bredbandserbjudande om 100Mbit/s	RUN		80 %		

Digitalisering och bredband

Tillgång till snabbt och stabilt bredband är nödvändigt för att hela Norrbotten ska vara en attraktiv plats att bo på. Det behövs till exempel för att kunna arbeta hemifrån, göra digitala återbesök hos doktorn och driva småföretag. Detta har blivit tydligt under coronapandemin. Samtidigt som mognaden ökar blir det också tydligt att förutsättningar för bredband ser olika ut i länet.

Post- och telestyrelsens (PTS) kartläggning visar att Norrbotten har passerat 100 000 hushåll som har bredband. Det motsvarar 78 procent av hushållen. Men än är det långt till det nationella målet för 2020 – 95 procent – och länet fortsätter att vara sämst i landet på bredband i glesbygd. Siffrorna finns i PTS rapport Mobiltäcknings- och bredbandskartläggning 2019 och avser bredband om minst 100 Mbit/s. Blickar man vidare mot bredbandsmålet för 2025, då 98 procent ska ha möjlighet att ansluta sig till fiber, så ligger Norrbotten idag på 86 procent.

IT Norrbotten fick på ägarsamrådet i uppdrag att tillsammans med regionen göra en kommunikationssatsning för att öka hushållens intresse för att tacka ja till bredbandsanslutningar.

I februari kom beskedet att regeringen satsar 650 miljoner kronor på bredbandsutbyggnad i Sverige under 2020-2022. En ny stödmodell ska tillämpas som innebär att Post- och telestyrelsen (PTS) gör upphandlingar utifrån regionernas prioriteringar. Under 2020 beviljades 136 miljoner till regionerna Blekinge, Värmland, Västernorrland och Västra Götaland. Övriga regioner får vänta till 2021 och 2022. Norrbotten har liksom övriga regioner uppmärksammat den nationella nivån att satsningen inte på långa vägar svarar mot det reella behovet om de uppsatta målen ska nås.

Strategiskt mål: Goda kommunikationer

FRAMGÅNGSFAKTOR: EN VÄL FUNGERANDE KOLLEKTIVTRAFIK

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Följa arbetet med att etablera pendeltågstrafik i Norrbotten	RUN		Säkerställa progress		
Kollektivtrafikens marknadsandel	RUN		Öka		

Kollektivtrafiken påverkas av minskat antal resenärer

Kollektivtrafiken har påverkats kraftigt av coronapandemin då den främst svarar mot arbets- och studiependling. Folkhälsomyndighetens rekommendationer i mars att arbeta hemifrån och distansundervisning för gymnasier och högskolor/universitet har minskat antalet resenärer. Detta i kombination med restriktioner att hålla avstånd har resulterat i ett stort antal färre resenärer i kollektivtrafiken. Minskningen bedöms till 60 procent. Detta slår hårt mot länstrafikens och Norrtågs ekonomi då intäkternas minskat kraftigt.

Ombyggnationen av väg 97 som påbörjats under perioden kommer medföra trafikstörningar. Detta skapar möjligheter för resenärer att se tågpendeln mellan Boden-Luleå som ett attraktivt alternativ. Den rådande pandemin och minskade arbets- och studiependlingen har resulterat i färre resenärer och antalet turer har minskats.

Nytt bolag ska möjliggöra för godstransporter med buss

Under våren blev Länstrafiken Norrbotten delägare i bolaget Bussgods i Norr som ägs av Region Västerbotten. Region Västerbotten har sålt en tredjedel av aktierna till Länstrafiken Norrbotten. Detta möjliggör för godstransporter med länets bussar även efter att det egna bussgodsbolaget i Norrbotten avvecklas.

Strategiskt mål: Ett rikt och brett kulturliv

FRAMGÅNGSFAKTOR: TILLGÅNG TILL FYSISKT OCH DIGITALT KULTURUTBUD MED BREDD OCH SPETS

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal projekt inom regionala kultur-verksamheter som utvecklar digital tillgänglighet	RUN		Öka		

Coronapandemins påverkan på kulturområdet

Coronapandemin har på många sätt påverkat tillgången till kultur i Norrbotten. Sedan mars har en stor andel publik kulturverksamhet satts på paus. Aktiviteter har ställts in eller flyttats fram på obestämmd tid och föreningar har inte kunnat samlas. Samtidigt har mycket av kulturlivet flyttat ut på nätet vilket innebär att kulturen kan nå en ny publik och bli tillgänglig för fler. På webben går det att ta del av digitala konserter, scenkonstföreläsningar och konstvisningar som är oberoende av tid och rum och utbudet av digital kultur är rekordstort. Norrbottens regionala kulturverksamheter har jobbat intensivt med att ställa om verksamheten utifrån rådande omständigheter med nya arbetssätt och kreativa lösningar för att nå medborgarna.

Region Norrbotten jobbar för att Norrbotten även efter coronapandemin ska ha ett rikt kulturliv präglad av kvalitet och mångfald med mänskliga möten som en viktig beståndsdel. För att få en bild av nuläget med konsekvenser och effekter för Norrbottens kulturverksamheter har Region Norrbotten under april genomfört ett antal enkäter till kommuner och kulturskapare i Norrbotten. Enkäterna visar att behoven är stora och att många verksamheter har det svårt med få besökare och inställda aktiviteter samt avbokade uppdrag, med minskade intäkter som resultat.

Utifrån enkäterna har ett antal behovsanpassade åtgärder satts in för att möta utmaningarna och mildra de negativa effekterna. Ett arbetsstipendium har lanserats för professionella, yrkesverksamma kulturskapare inom områdena: bild och form, dans, slöjd, film, litteratur, teater och musik och som driver företag i Norrbotten. Stipendiet avser egen konstnärlig utveckling och utlysningen pågår fram till mitten av maj. Det är även möjligt att frysa befintliga kulturprojekt och pågående projekt kan rikta om insatserna utifrån rådande förutsättningar. Vid ansökan om verksamhetsbidrag förlängs tidperioden för kompletteringar med årsmöteshandlingar. Regionen har en tät dialog med kommuner och kulturskapare för att följa utvecklingen och att jobba med insatser som kan främja tillgången till kultur även efter coronapandemin.

Strategiskt mål: Ett rikt och brett kulturliv

FRAMGÅNGSFAKTOR: MOTTAGARKAPACITET I KOMMUNERNA

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal insatser som utvecklar och stärker arrangörsledet	RUN		5		

Konferens om upphandling av offentlig konst på kommunal nivå

Flera kommuner i Norrbotten har antagit en-procent-regeln om konstnärlig gestaltning vid ny- och ombyggnation. Den 9 mars genomfördes en konferens i Piteå med syfte att öka kunskapen om upphandling av offentlig konst på kommunal nivå. Offentlig konst är ett område som spänner över flera

politikområden och yrkeskategorier och det finns ett behov av kompetenshöjande insatser kopplat till ämnet för att skapa förutsättningar för framgångsrika samarbeten och resultat.

Konferensen tog avstamp från konstens historiska plats i det offentliga rummet till dagens regelverk och strukturer för upphandling. På konferensen deltog tjänstepersoner från ett flertal kommuner; jurister med upphandlingsansvar, representanter för konstinstitutioner, kultursekreterare, politiker och konstnärer. På programmet stod föreläsningar från bland annat Konstnärernas Riksorganisation (KRO) och Uppsala kommun. Dagen arrangerades av Region Norrbottens Resurscentrum för Konst på uppdrag av Kultur och Fritid, Piteå Kommun och i samarbete med Konstfrämjandet i Norr och KRO.

Strategiskt mål: Stöd och motivation för att främja jämlik och jämställd hälsa

FRAMGÅNGSAKTOR: INSATSER SOM KOMPENSERAR FÖR OJÄMLIK HÄLSA

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Skillnad i självskattad hälsa mellan kommunen med lägst respektive högst värde	RS		Minskande	◊	

Arbetet med en analysrapport kring sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i de fyra nordligaste länen har påbörjats.

När det gäller insatser som är riktade för att särskilt främja hälsa i en utsatt länsdel eller grupp påbörjades i januari arbetet med en analysrapport utifrån Folkhälsomyndighetens undersökning kring SRHR (sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter) i de fyra nordligaste länen från 2017. Arbetet sker i samverkan med Västerbotten, Västernorrland och Jämtland-Härjedalen, och analysen ska bygga på data från Folkhälsomyndigheten. Läget med coronapandemin gör att Folkhälsomyndigheten har en mycket hög arbetsbelastning och osäkerhet råder om när beställningen av data kan levereras. Detta har medfört att analysrapporten kommer att avrapporteras under början av 2021 istället för detta år. Styrmått för skillnad i självskattad hälsa mellan kommuner redovisas efter nästa Hälsa på lika villkor-undersökning 2022.

Arbetet pågår med att stärka kontaktytor för de verksamheter som möter målgruppen hbtq+ personer samt för att se till att dessa kontaktytor når ut till målgruppen. Hbtq+ personer i Norrbotten ska känna sig nöjda, känna tillit till hälso- och sjukvård samt uppleva trygghet i tillgången till den vård de behöver. Bland annat har ett nätverk för professionella som möter personer med könsdysfori etablerats under våren 2020. Pågår också planering för att se över möjligheten att hbtq-diplomera regionegna verksamheter. Utbildning i hbtq-frågor ges också utifrån efterfrågan, behov och prioritering. Under våren har bland annat blivande hälsosamtalsutförare utbildats.

Strategiskt mål: Stöd och motivation för att främja jämlik och jämställd hälsa

FRAMGÅNGSFAKTOR: MEDVETEN PRIORITERING AV GENERELLA INSATSER FÖR ATT FÖREBYGGA OHÄLSA

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel som deltagit vid hälsosamtal i primärvård av, 40-, 50-, 60-åringar i befolkningen	RS		30 %	▲	▼

För att öka kännedomen om Norrbottens hälsosamtal skickades ett vykort med information om Norrbottens hälsosamtal i början av året till alla i åldersgrupperna 40-, 50- och 60 år. Från och med 2020 erbjuds inte längre åldersgruppen 30 år ett hälsosamtal. Statistik från 2019 visade att andelen 30-åringar som tackade nej till erbjudandet var betydligt högre än i de övriga åldersgrupperna. För att marknadsföra hälsosamtalet planerades en ny kampanj med ”Kurt och spöket” med vintertema men publiceringen har skjutits upp på grund av coronapandemin eftersom hälsocentralernas möjlighet att genomföra hälsosamtalen i och med denna har försvårats. I februari genomförde Folkhälsocentrum en utbildning av 15 nya hälsosamtalsutförare. Utveckling pågår för att möjliggöra hälsosamtal på distans med digital teknik. Antalet personer i de tre åldersgrupperna är totalt 9 086 personer och av dessa har hittills 468 personer varit på ett hälsosamtal, cirka 5 procent av målgruppen vilket är lägre än samma period 2019. Deltagandet är som tidigare högre bland kvinnor respektive i åldersgruppen 60-åringar (40år K: 6,1 % M: 4,4 %, 50år K: 4,7 % M: 3,6 %, 60år K: 6,7 % M: 4,6 %). Med tanke på coronapandemin kan det bli svårt att nå målet för 2020 om 30 procent genomförda hälsosamtal i åldersgrupperna detta år.

Under första tertialen har cirka 18 procent i aktuella åldersgrupper fått en inbjudan (40 år K: 24,6 % M: 21,2 %, 50 år K: 15 % M: 14,1 %, 60 år K: 19,2 % M: 16,1%). Av dessa har 28 procent hittills genomfört ett hälsosamtal. Cirka 29 procent av inbjudna har tackat nej till erbjudet hälsosamtal.

Strategiskt mål: En god, jämlik och samordnad vård för kvinnor, män, flickor och pojkar

FRAMGÅNGSFAKTOR: FUNGERANDE SAMARBETE OCH KOORDINERING UTIFRÅN PATIENTENS PERSPEKTIV

Styrmått	Styrrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel patienter med palliativ diagnos som har en dokumenterad behandlingsstrategi (%) inkl privata hc	RS	K	K40		↑
		M	M40		↑
Andel av vårdtillfällen där patienter varit utskrivningsklara >1 dygn (vtf i primärvård, psykiatri, somatik) (%)	RS		7 %		↓
Oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar för personer 65 år eller äldre (%)	RS	K	K 16,0		↓
		M	M 17,2		↓
Andel medicinsk bedömning av legitimerad personal i primärvård inom 3 dagar	RS	K	100 %		↑
		M	100 %		↑

Oplanerade återinskrivningar för personer 65 år och äldre

Oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar efter utskrivning från sjukhus är ett mått som delvis påverkas av hur väl samverkan sker inom och mellan huvudmännen för framförallt multisjuka patienter med stora vårdbehov. Under första tertialet var andelen oplanerade återinskrivningar för målgruppen 16,9 procent för kvinnor och 17,6 procent för män, vilket innebär att målen för 2020 inte uppnåts ännu. För att minska återinskrivningarna behöver arbetssättet med förstärkt utskrivning inom slutenvården och samarbetet mellan regionen och kommunens hemtjänst och hemsjukvård fortsätta utvecklas.

Utskrivningsklara patienter

Primärvården har en central roll i samordningen av vård, stöd och omsorg till patienter efter utskrivning från sjukhus. Kommunens kapacitet att ta hem patienter i behov av insatser som stöd i hemmet, korttidsvård samt särskilt boende är av stor betydelse för vårdkedjan.

Andelen vårdtillfällen där patienten varit utskrivningsklar mer än ett dygn uppgick till 22 procent under perioden, vilket är en högre andel än tidigare år. Målet för 2020 är 7 procent. Den höga andelen under första tertialet är relaterad till en minskning av det totala antalet vårdtillfällen till följd av coronapandemin. Det totala antalet dagar som inlagda patienter varit utskriv-

ningsklara uppgick till 2 389 dagar under första tertialen, vilket är en minskning jämfört med samma period föregående år. Både andelen vårdtillfällen samt antalet dagar där patienten varit utskrivningsklar påverkas av hur väl samarbetet fungerar mellan slutenvårdens utskrivande avdelning, socialtjänst, kommunal hälso- och sjukvård samt den regionfinansierade öppna vården.

Palliativ vård

Inom palliativ vård är det viktigt att säkerställa informationsöverföringen internt hos vårdgivare och huvudmän, men även mellan dem, eftersom patienter med palliativ vård ofta rör sig mellan olika vårdnivåer. För att säkerställa patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet använder regionen gemensamma journalsökord inom hela organisationen för behandlingsstrategi och brytpunktssamtal. Målet för 2020 är att 40 procent av alla patienter med palliativ diagnos ska ha en behandlingsstrategi dokumenterad i journalen kopplat till det gemensamma sökordet. Utfallet för perioden var 56 procent för kvinnor och 53 procent för män vilket innebär att målet för året uppnåtts. Andelen patienter med dokumenterat brytpunktssamtal kopplat till sökordet var 23 procent för kvinnor och 22 procent för män, vilket är lägre än samma period föregående år.

Strategiskt mål: En god, jämlik och samordnad vård för kvinnor, män, flickor och pojkar

FRAMGÅNGSFAKTOR: HÖG TILLGÄNGLIGHET OCH EFFEKTIVA FLÖDEN

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel patienter som får kontakt med hälsocentralen via telefon samma dag[2]	RS		100 %	▲	↓
Andel av patienter som står på väntelista, som väntat 90 dagar eller kortare till första besök hos läkare i specialiserad vård[3]	RS	K	100 %	▲	↓
		M	100 %	▲	↓
Andel av patienter som står på väntelista, som väntat 90 dagar eller kortare på operation/åtgärd inom specialiserad vård	RS	K	100 %	▲	↓
		M	100 %	▲	↓
Andel av patienter som står på väntelista, som väntat 30 dagar eller kortare	RS	K	100 %	●	↑

tare på en första bedömning inom barn- och ungdomspsykiatri, alla vårdgivarkategorier		M	100 %		
Andel av patienter som står på väntelista, som väntat 30 dagar eller kortare på fördjupad behandling/utredning inom barn- och ungdomspsykiatri	RS	K	100 %		
		M	100 %		
Andelen barn och unga som blir färdigbehandlade på ett besök av folktandvården	RS		100 %		
SVF cancer, andel vårdförlopp inom utsatt tid	RS		100 %		

Tillgänglig vård

Vårdens tillgänglighet följs upp i relation till vårdgarantins mål för väntetider till kontakt och åtgärd samt utifrån regionens egna mål för tillgänglighet. Måluppfyllnaden mäts i procentandelar och målnivån för samtliga tillgänglighetsmått är 100 procent. Resultaten för första tertialet redovisas i följande stycken på regionnivå utifrån det genomsnittliga värdet för regionen.

Primärvård: Andelen patienter som har fått en medicinsk bedömning i primärvården inom tre dagar från första kontakt uppgick till 93 procent för både kvinnor och män. Det är en klar förbättring jämfört med föregående år. Telefontillgängligheten mätt som antalet invånare som fått kontakt med primärvården samma dag som kontakt har sökts uppgick till 82,5 procent i snitt. Det är en minskning från 87 procent föregående år.

Specialiserad vård: Andelen patienter som står på väntelista och väntat 90 dagar eller kortare på ett första läkarbesök uppgick till 55 procent vid utgången av april månad, vilket är en nedgång med elva procentenheter jämfört med samma tidpunkt föregående år. Motsvarande andel väntande till åtgärd inom specialiserad vård uppgick till 57 procent, vilket är en nedgång med sex procentenheter.

Barn- och ungdomspsykiatri: Andelen patienter på väntelista som har väntat 30 dagar eller kortare på en första bedömning i barn- och ungdomspsykiatri var 55 procent vid utgången av april månad. Det är en förbättring med elva procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2019. Motsvarande andel patienter som väntat 30 dagar eller kortare på fördjupad utredning eller behandling var 42 procent, vilket är en förbättring med 21 procentenheter.

Folktandvård: Folktandvården har som mål att 75 procent av patienterna ska färdigbehandlas vid ett besök. Under första tertialet uppgick andelen till 68 procent för både kvinnor och män, vilket är något lägre jämfört med föregående år.

Verksamhet

Perspektivet Verksamhet beskriver de viktigaste målsättningarna för Region Norrbottens verksamheter att kunna bedriva arbete som är inriktat på effektivitet, säkerhet, jämställdhet, jämlikhet och kvalitet i arbetsmetoder och arbetsprocesser.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Nära vård på nya sätt (RS)		Ökad andel vård i öppna vårdformer (RS)
		Nya vårdtjänster med digitala lösningar används
En effektiv, säker och hälsofrämjande verksamhet med god jämställd kvalitet oavsett leverantör (RS)		Tydlig struktur för kunskapsstyrning (RS)
		Systematiskt arbete med levnadsvanor (RS)
		Hög säkerhetskultur genomsyrar verksamheterna (RS)
		Effektiv verksamhet (RS)
Nöjda och delaktiga patienter och invånare (RS,PN)		En personcentrerad verksamhet där patienter och närstående är medskapare i vård, rehabilitering och utveckling (RS)
En välkomnande, nytänkande, hållbar och attraktiv verksamhet (RS, RUN, PN)		Digitalisering driver omställning (RS)
		Vårt demografiska försprång driver förnyelse (RS)
		Verksamheten utvecklas för att svara mot behoven (RUN)
		Mötesplatser för kulturen och det civila samhället (RUN)

Nära vård på nya sätt

Den samlade bedömningen är att målet uppnåtts under perioden och kommer att uppnås på helåret.

Coronapandemin har skyndat på den digitala utvecklingen. Under första tertialet har vi sett en stor ökning av användningen av digitala tjänster i Norrbotten. Antalet inloggningar på 1177.se har ökat med 50 procent jämfört med i fjol. Dessutom utförs nästan dubbelt så många vårdbesök digitalt, via antingen video eller telefon.

I februari lanserades Digitalen som är regionens nya digitala chatt för vårdärenden. Tjänsten har tagits emot mycket väl och hittills har 3 200 ärenden hanterats av sjuksköterskor och läkare. Snittbetyget från patienterna ligger hittills på hela 4,8 på en femgradig skala. Även nya arbetssätt har snabbt etablerats i vårdverksamheten som en följd av anpassning till en ny verklighet på grund av coronapandemin.

En effektiv, säker och hälsofrämjande verksamhet med god jämställd kvalitet oavsett leverantör

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet delvis är uppnått. Fortsatta förbättringar förväntas under året men målet bedöms inte nås i sin helhet under 2020.

Andelen vårdskador har minskat och uppnår nu målet för året. Tillämpningen av läkemedelsberättelser för patienter 75 år eller äldre är nära målet för både män och kvinnor. Andelen läkemedelsgenomgångar kräver större förbättringar för att nå målet. Ledtiderna för vårdförlopp inom cancervården har förbättrats jämfört med samma tid föregående år men når inte årets mål. Förskrivning av antibiotika fortsätter att minska och behöver begränsas ytterligare. Andelen patienter i riskgrupper som har fått fråga om levnadsvanor uppnår delvis målen inom tre av fyra sjukdomsområden.

Arbetet med att etablera arbetssätt och beslutsordning för ärenden som hör till kunskapsstyrning fortskrider. Arbetet med att integrera jämställdhetsperspektiv i ordinarie verksamhet pågår samt ett säkerställande av att kvalitetsäkrade beslut utifrån jämställdhet kan tas.

Nöjda och delaktiga patienter och invånare

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet inte är uppnått. Målet bedöms inte kunna nås i sin helhet under året med hänsyn till de omständigheter som coronapandemin medför för verksamheten.

Andelen samordnade individuella planer där den enskilde deltagit vid upprättandet av planen har minskat något. Antalet ärenden till patientnämnden inom kategorin kommunikation har minskat jämfört med föregående år, men ökat jämfört med 2018. Inga medborgarkaféer har arrangerats under första tertialet till följd av coronapandemin.

En välkomnande, nytänkande, hållbar och attraktiv verksamhet

Den samlade bedömningen av målluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Utvecklingsarbetet har till stora delar pausats på grund av den pågående covid-19 pandemin. Dock löper arbetet enligt handlingsplanen för digitaliseringsstrategin på enligt plan med några få undantag. Digitaliseringen har blivit ännu viktigare på grund av pandemin då många möten och ärenden nu behöver hanteras på distans.

Regionala utvecklingsnämndens initiativ att besöka kommunerna och ta del av deras möjligheter och förutsättningar skapar förutsättningar att kunna utforma regionens erbjudanden till kommunerna. Det har varit viktigt under pandemin då effekterna på kulturliv, näringsliv och kommunikationer till och från länet inneburit täta dialoger med kommunerna på både politisk och tjänstepersonnivå och åtgärder utformats. Under perioden har två centrala samråd genomförts och insatser ska göras för att utveckla dem ytterligare.

Strategiskt mål: Nära vård på nya sätt

FRAMGÅNGSFAKTOR: ÖKAD ANDEL VÅRD I ÖPPNA VÅRDFORMER

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal besök på akutmot- tagning	RS	K	Minska		
		M	Minska		

Framgångsfaktorn följs upp i årsreddvisningen.

Strategiskt mål: Nära vård på nya sätt

FRAMGÅNGSFAKTOR: NYA VÅRDTJÄNSTER MED DIGITALA LÖSNINGAR ANVÄNDS

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Följa utvecklingen av andel bokningsbar tid tillgänglig för webbtid-bokning (Hälsocentraler respektive Specialistmot-tagningar)	RS		Öka		
Andel invånare som logg-gat in på 1177.	RS		60 %		
Antal vårdbesök på di-stans (distansbehandlingar och distanskonsultationer via video) i regionen.	RS	K	Öka		
		M	Öka		
Andel av återbesök digi-talt (Inom primärvård, somatisk vård respektive psykiatrisk vård)	RS		30 %		

Coronapandemin har skyndat på den digitala utvecklingen. Under första tertialet har vi sett en stor ökning av användningen av digitala tjänster i Norrbotten.

Antalet inloggningar på 1177.se har ökat med 50 procent jämfört med i fjol. Dessutom utförs nästan dubbelt så många vårdbesök digitalt, via antingen video eller telefon.

I februari lanserades Digitalen som är regionens nya vårdchatt för vårdären-den. Tjänsten har tagits emot mycket väl och hittills har 3 200 ärenden han-

terats av sjuksköterskor och läkare. Snittbetyget från patienterna ligger hittills på hela 4,8 på en femgradig skala.

Även nya arbetssätt har snabbt etablerats i vårdverksamheten som en följd av anpassning till en ny verklighet på grund av coronapandemin.

Strategiskt mål: En effektiv, säker och hälsofrämjande verksamhet med god jämställd kvalitet oavsett leverantör

FRAMGÅNGSFAKTOR: TYDLIG STRUKTUR FÖR KUNSKAPSTYRNING

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal lokala programområden	RS		Öka		
Antibiotikarecept per tusen invånare och år	RS		270		
Antal patienter som fått fråga om våld i nära relation	RS	K	Öka		
		M	Öka		

Kunskapsstyrning

Arbetet med att etablera arbetssätt och beslutsordning för ärenden som hör till kunskapsstyrning fortskrider. Under årets första del har arbetet fokuserat på remissvar för de föreslagna personcentrerade sammanhållna vårdförloppen. Till följd av coronapandemin har arbetet från nationellt håll avstannat.

Standardiserade vårdförlopp för cancer

Standardiserade vårdförlopp för cancer innebär att alla patienter ska få tillgång till en snabb och likvärdig utredning och behandling oavsett var i landet de bor. Region Norrbotten har infört 31 standardiserade vårdförlopp. I vårdförloppen anges tidsram mellan välgrundad misstanke om cancer och tidpunkt när behandling sätts in. Under första tertialet klarade 60 procent av vårdförloppen i regionen den specificerade tidsramen, vilket är en förbättring jämfört med motsvarande period föregående år men lägre än målet på 75 procent.

Antibiotikaanvändning

En rationell antibiotikaanvändning förebygger tillväxt och spridning av antibiotikaresistenta bakterier och stärker därigenom patientsäkerheten. Sveriges regioner har antagit ett nationellt mål att begränsa förskrivningen av antibiotikarecept till högst 250 recept per tusen invånare och år. Under första tertialet har antalet uthämtade antibiotikarecept i regionen minskat till 273 per

tusen invånare och år. Det är en minskning med 4 procent jämfört med samma period året innan.

Tillfrågade patienter om våldsutsatthet i nära relation

Det faktiska antalet frågor om våld till patienter är troligtvis högre än det registrerade antalet. Något färre kvinnor och män har fått frågan om man jämför med samma period förra året, men skillnaden är inte så stor som hade kunnat förväntas i och med att färre sökt vård under covid-19. Många aktörer har signaler att våld i nära relation har ökat i och med covid-19. Även Folkandvården ställer frågor om våld till patienter, men har ett annat system för att följa det sökordet. Det innebär att fler frågor om våld i nära relation ställs av Region Norrbotten än vad som syns i statistiken.

Strategiskt mål: En effektiv, säker och hälsofrämjande verksamhet med god jämställd kvalitet oavsett leverantör

FRAMGÅNGSFAKTOR: SYSTEMATISKT ARBETE MED LEVNADSVANOR

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel av patienter i riskgrupp hypertoni, diabetes, fetma som fått levnadsvanefråga i primärvård	RS	K	70 %		↑
		M	70 %		↑
Andel av patienter i riskgrupp depression, ångest, sömnstörning som fått levnadsfråga i primärvård	RS	K	70 %		↑
		M	70 %		↑
Andel av patienter med planerat besök inom internmedicin för ischemisk hjärtsjukdom TIA, eller stroke som har journalförd riskbedömning avseende levnadsvana	RS	K	Ökande samt minskade skillnader mellan kön		↑
		M	Ökande samt minskade skillnader mellan kön		↑
Andel av patienter med diagnos schizofreni, schizotypa störningar eller vanföreställningssyndrom och planerat besök som fått fråga om levnadsvana och riskbedömning	RS	K	K: 65 % M:65 %		↑
		M	K: 65 % M:65 %		↑

Ett systematiskt förebyggande och hälsofrämjande arbete är en viktig del i patientmöten för att bidra till livsstilsförändringar vid sjukdom beroende på ohälsosamma levnadsvanor. Därför följs årligen ett antal styr- och kontrollmått upp som berör om patienter i vissa riskgrupper fått levnadsvanefråga i kontakt med primärvård samt om åtgärd vid identifierad risk.

Riskgrupp hypertoni, diabetes, fetma

66 procent av kvinnor och 72 procent av män i riskgruppen har fått levnadsvanefråga i primärvård. För andelen män uppnås målnivån om 70 procent. Andelen kvinnor når inte målnivån men värdet är högre än referensvärdet. 54 procent av kvinnor och 61 procent av män har fått åtgärd vid identifierad risk avseende levnadsvana. Detta är lägre än målnivån om 70 procent respektive ingångsvärdena.

Riskgrupp depression, ångest, sömnstörning:

53 procent av kvinnor och 51 procent i riskgruppen har fått levnadsfråga i primärvård. Målnivån om 70 procent uppnås inte men är bättre än ingångsvärdena. 46 procent av kvinnor och 51 procent av män har fått åtgärd vid identifierad risk avseende levnadsvana. Detta är lägre än målnivån om 70 procent respektive ingångsvärdena.

Patienter med planerat besök inom internmedicin för ischemisk hjärtsjukdom TIA eller stroke som har journalförd riskbedömning avseende levnadsvana:

61 procent av kvinnor och 68 procent av män med planerat besök har journalförd riskbedömning avseende levnadsvana. Andelen har minskat för både kvinnor och män jämfört med ingångsvärdena, men skillnaderna mellan könen har minskat.

Patienter med planerat besök inom internmedicin för stroke som har journalförd riskbedömning avseende levnadsvana:

73 procent av kvinnor och 80 procent av män med planerat har journalförd riskbedömning avseende levnadsvana. Andelen har minskat för både kvinnor och män jämfört med ingångsvärdena, men skillnaderna mellan könen har minskat.

Patienter med planerat besök med diagnos schizofreni, schizotypa störningar eller vanföreställningssyndrom som fått fråga om levnadsvana och riskbedömning:

53 procent av kvinnor och 51 procent av män med diagnos schizofreni, schizotypa störningar eller vanföreställningssyndrom som fått fråga om levnadsvana och riskbedömning. Målnivån om 65 procent nås inte och är lägre än ingångsvärdena.

Strategiskt mål: En effektiv, säker och hälsofrämjande verksamhet med god jämställd kvalitet oavsett leverantör

FRAMGÅNGSFAKTOR: HÖG SÄKERHETSKULTUR GENOMSYRAR VERKSAMHET-
ERNA

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel vårdskador, slutna somatiska vård	RS		2018: 7,1 %		↑
Andel utskrivna patienter i målgruppen 75 år och äldre med mer än 5 läkemedel, som fått en läkemedelsberättelse	RS	K	2018 K: 55 % M: 57 %		↑
		M	2018 K: 55 % M: 57 %		↑

Vårdskador

Med vårdskada avses när en patient drabbas av lidande, kroppslig eller psykisk skada eller sjukdom samt dödsfall som hade kunnat undvikas om adekvata åtgärder hade vidtagits vid patientens kontakt med hälso- och sjukvården. Resultatet för andelen vårdskador tas fram för föregående år genom journalgranskning. Arbetet sker med viss fördröjning på grund av att ett relativt stort antal journaler behöver granskas samt att eventuella återinskrivningar inom 30 dagar ska beaktas.

Preliminära resultat för 2019 visar att andelen patienter inom slutna somatiska vård som drabbats av en eller flera vårdskador uppgår till 6,3 procent. Det är en minskning från 2018 års resultat som var 7,1 procent. Andelen vårdtillfällen med vårdskada är 5 procent. Vårdrelaterade infektioner (VRI) är det största vårdskadeområdet följt av trycksår och blåsöverfyllnad. Urinvägsinfektion är den vanligast förekommande VRI följt av postoperativ infektion. I 2019 års resultat är det en större andel kvinnor (6 procent) som drabbas av vårdskada jämfört med män (4 procent). Kvinnor drabbas av VRI medan män till största delen drabbas av blåsöverfyllnad. Inga fallskador finns registrerade för kvinnor medan fallskada tillsammans med VRI är de näst största vårdskadeområdena bland män.

Följsamhet till basala hygienföreskriften

Följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler (BHK) är viktigt i det förebyggande arbetet mot vårdrelaterade infektioner. Mätningar av BHK grundar sig på observationsstudier i flera steg av medarbetare i patientnära arbete, exempelvis vid omvårdnad, undersökning och behandling. Regionens följsamhet till BHK var 72,6 procent under första tertiet, vilket är en förbättring med 8,3 procentenheter jämfört med föregående år. Sett till specifika BHK-steg är följsamheten bäst inom områdena ”kort eller uppsatt hår” samt ”korrekta naglar” och sämst inom områdena ”desinfektion av händerna

före patientnära arbete” samt ”korrekt användning av plastförkläde i patientnära arbete”. Nationellt har följsamheten ökat de senaste åren och för riket ligger resultatet på 83,3 procent 2020.

Fall

Under första tertialet registrerades 133 fallhändelser. 34 procent berörde kvinnor och 66 procent män. 66 patienter har skadats på grund av fall inom sjukvården och 65 tillbudhändelser har inträffat relaterat till fall. Två fallskador är föremål för lex Maria-anmälan. I jämförelse med de två senaste åren är antalet fallavvikelser på ungefär samma nivå.

Suicid

Suicid i samband med vård är den vanligast bakomliggande orsaken till en lex Maria-anmälan. Hittills i år har regionen fem lex Maria ärende rörande suicid och två suicid/suicidförsök under utredning. Tre av ärendena rör Vuxenpsykiatri Piteå, Gällivare och Sunderbyn, och två ärenden rör primärvården. De senaste åren har en ökad frekvens av lex Maria suicidärenden observerats under de första månaderna på året. 2019 var det 10 suicid lex Maria-ärenden och 2018 nio ärenden under årets första månader. Det är dock svårt att se någon röd tråd eller gemensam nämnare i detta.

Läkemedelsberättelser och läkemedelsgenomgångar

Riktlinjerna för läkemedelsberättelse omfattar patienter 75 år eller äldre som är ordinerade minst fem läkemedel. Syftet med riktlinjerna är att patienten vid utskrivning från slutenvård ska delges en fullständig och korrekt läkemedelslista med en läkemedelsberättelse som beskriver syfte och mål med läkemedelsbehandlingen, eventuella ordinationsändringar och vad patienten kan förvänta sig för resultat. Vid dokumentation i journalsystemet ska läkemedelsberättelsen kopplas till ett sökord. Under första tertialet uppgick antal patienter med sökbar läkemedelsberättelse till 1 300 stycken vilket motsvarar 58 procent i målgruppen, jämnt fördelat mellan könen. Det är en försämring med fem procentenheter jämfört med föregående år och lägre än årets mål på 60 procent.

Läkemedelsgenomgång innebär kartläggning av patientens läkemedelsanvändning och efterföljande åtgärder. Andel patienter 75 år eller äldre med minst fem läkemedel som har en journalförd läkemedelsgenomgång med tillhörande sökord i primärvården uppgår under första tertialet till 34 procent av målgruppen jämnt fördelat mellan könen. Det är oförändrat jämfört med föregående år. Målet är att 50 procent av målgruppen under året ska ha fått minst en läkemedelsgenomgång journalförd med sökord vid kontakt med vården.

Strategiskt mål: En effektiv, säker och hälsofrämjande verksamhet med god jämställd kvalitet oavsett leverantör

FRAMGÅNGSFAKTOR: EFFEKTIV VERKSAMHET

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal målsatta processer/verksamheter i flera perspektiv som följs upp	RS		Öka		

Närsjukvården har nio värdekompasser som är identifierade och målsatta, inga nya har tagits fram under 2020. Division service har 20 servicekompasser som är framtagna under tidigare år. Arbete pågår i övriga divisioner med att sammanställa befintliga mått på motsvarande sätt.

Arbete pågår med att integrera jämställdhetsperspektiv i ordinarie verksamhet samt att säkerställa att kvalitetssäkrade beslut utifrån jämställdhet kan tas. Övergripande handlar detta om att främja en mer jämställd styrning och ledning. Stöd ges i arbetet via Sveriges kommuner och regioner (SKR) i och med att Region Norrbotten deltar som en av fem ”modellregioner” där syftet är att jämställdhetsintegrera organisationen, med fokus på styrkedjan. Region Norrbotten deltar också i SKR:s arbete med att ta fram särskilda indikatorer för jämställdhet för kommuner respektive regioner (Öppna jämförelser), samt ser över nya sätt för analys och uppföljning inom området.

Strategiskt mål: Nöjda och delaktiga patienter och medborgare

FRAMGÅNGSFAKTOR: EN PERSONCENTRERAD VERKSAMHET DÄR PATIENTER OCH NÄRSTÄENDE ÄR MEDSKAPARE I VÅRD, REHABILITERING OCH UTVECKLING

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel SIP där den enskilde deltagit i mötet vid hälsocentraler	RS		80 %		
Antal anmälningar till patientnämnden inom området kommunikation	RS	K	Minska		
		M	Minska		
Antal besök på patientnämndens sida på norrbot-ten.se	PN		Öka 5 %		
Anmälare får svar från vården inom sex veckor	PN		70 %		
Stödperson utses senast inom fem arbetsdagar efter att anmälan om stödperson inkommit	PN		100 %		

Samordnad individuell planering i öppen vård

När patienter skrivs ut från slutna hälso- och sjukvård finns ibland behov av fortsatt vård, stöd och omsorg från både region och kommun. I dessa fall ska en samordnad individuell plan tas fram av berörda aktörer tillsammans med den enskilde. Regionen följer andelen samordnade individuella planer där den enskilde deltagit vid framtagande av planen. Under första tertialet uppgick andelen till 69 procent i genomsnitt. Det är lägre än målet på 80 procent och en minskning från föregående år. Vid hälften av hälsocentralerna var deltagandet över 80 procent. Totalt upprättades 584 samordnade planer på hälsocentralerna, vilket är relativt oförändrat jämfört med föregående år.

Patientnämnden

Under första tertialet registrerade patientnämnden 301 ärenden, vilket är ungefär samma antal som motsvarande period föregående år. De flesta ärenden gäller synpunkter eller klagomål inom kategorierna Vård och behandling (50 procent), Kommunikation (16 procent) och Tillgänglighet (11 procent). Bland underkategorierna var Bemötande det vanligaste området för synpunkter följt av Information. I kategorin kommunikation registrerades totalt 49 ärenden vilket är sju stycken färre än samma period föregående år. Andelen anmälningar som gjordes av kvinnor uppgick till 60 procent och av män till 38 procent (två procent var anonyma ärenden). Antal besök på patientnämndens sidor har ökat med 200 procent jämfört med första tertialet 2019. Statistiken baseras på antal externa besökare. I 73 procent av ärendena fick anmälare svar från vården inom sex veckor under första tertialet. Stödperson har i samtliga fall under det första tertialet utsetts inom fem arbetsdagar från inkommen anmälan.

Nationell patientenkät

Nationell Patientenkät undersöker patientupplevelser inom hälso- och sjukvården. Undersökningen riktar sig till dem som nyligen varit i kontakt med vården och patienten ombeds utvärdera senaste besöket utifrån sju olika dimensioner. Resultaten redovisas i procentandel som svarat positivt inom frågeområdet. Under hösten 2019 genomfördes mätningar inom primärvård (läkar- och sjuksköterskebesök) samt inom rehabilitering i primärvård och öppen specialiserad vård. Resultaten visar att majoriteten av patienterna har en positiv upplevelse av vården och att äldre generellt är mer positiva än yngre. Svarefrekvensen i undersökningen har ökat jämfört med samma mätningar 2017 och upplevelsen av besöken har förbättrats inom samtliga dimensioner. Nedan presenteras resultaten inom fyra utvalda dimensioner.

Primärvård

För helhetsintryck är resultatet 82,1 procent, jämfört med 80,2 procent 2017. Det bästa resultatet ses inom respekt och bemötande med 86,5 procent, följt av delaktighet och involvering med 80,5 procent. Den dimension som har lägst resultat är upplevelsen av kontinuitet och koordinering med 69,9 procent. Mäns upplevelse är generellt sett mera positiv än kvinnors. Uppdelat på kön är helhetsintrycket 80,9 procent för kvinnor och 83,5 procent för män.

Rehabilitering inom primärvård och öppen specialiserad somatisk vård

Helhetsintrycket för denna mätning är 83,1 procent, jämfört med 79,1 procent vid samma mätning 2017. Bästa resultatet ses inom respekt och bemötande med 92,9 procent följt av delaktighet och involvering med 85,4 procent. Lägsta resultatet ses inom kontinuitet och koordinering med 79,4 procent. Med liten marginal är kvinnors upplevelse mera positiv jämfört med mäns. Uppdelat på kön är helhetsintrycket 83,4 procent för kvinnor och 82,6 procent för män.

Antal genomförda medborgarkaféer

Vården står inför en stor omställning och för att få veta mer om vad medborgarna tycker kring olika utvecklingsfrågor så bjuder regionen in till medborgarkaféer på olika platser i länet. Under första tertialet har inga träffar kunnat genomföras på grund av de restriktioner och åtgärder som vidtagits i samband med coronapandemin.

Strategiskt mål: En välkomnande, nytänkande, hållbar och attraktiv verksamhet

FRAMGÅNGSFAKTOR: DIGITALISERING DRIVER OMSTÄLLNING

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Följa genomförandet av digitaliseringsstrategins handlingsplan	RS		-		↑
Antal ärenden inkomna till patientnämnden via 1177	PN		Öka 5 procent		↑

Digitaliseringen har drivit omställningen med stor kraft under första tertialet på grund av coronapandemin. Aktiviteterna i digitaliseringsstrategins handlingsplan har i stort sett fullföljts med undantag av ett fåtal som tvingats pausa på grund av att verksamheten inte klarat av att bedriva utveckling i samma takt som normalt på grund av pandemin. Antal ärenden inkomna till patientnämnden via 1177 har ökat med 36 procent första kvartalet 2020 (101 ärenden) jämfört med första kvartalet 2019 (76 ärenden).

Strategiskt mål: En välkomnande, nytänkande, hållbar och attraktiv verksamhet

FRAMGÅNGSFAKTOR: VÅRT DEMOGRAFISKA FÖRSPRÅNG DRIVER FÖRNYELSE

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Följa förnyelsearbetet som leder till nya vårdtjänster inom hälsa och vård	RS		-		

Regionen har lyckats att behålla sin status som tre-stjärnig referenssite inom e-hälsa i EU. Samtidigt har antalet utvecklingsprojekt i samverkan med externa parter och förnyelsearbetet som leder till nya vårdtjänster till stora delar pausats på grund av den pågående pandemin.

Strategiskt mål: En välkomnande, nytänkande, hållbar och attraktiv verksamhet

FRAMGÅNGSFAKTOR: VERKSAMHETEN UTVECKLAS FÖR ATT SVARA MOT BEHOVEN

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Mötesplats för länets aktörer för att utveckla Norrbotten	RUN		Ett forum/ år		
Dialog med länets kommuner	RUN		Bibehåller eller öka		
Antal fördjupade analysrapporter	PN		2		
Antal deltagare vid stödpersonutbildningar	PN		Öka		

Dialog med kommunerna

Regionen påbörjade hösten 2019 en turné till länets alla kommuner. I januari kunde Kiruna besökas. Däremot har besöken i Haparanda, Arjeplog och Arvidsjaur blivit skjutna på framtiden. De tidigare besöken har bidragit till att ge regionen insikter och idéer till hur arbetet med och stöd till kommunerna kan utvecklas men de sista behöver genomföras innan summering kan göras. Dock har pandemin och effekterna på kulturliv, näringsliv och kommunikationer till och från länet inneburit täta dialoger med kommunerna på både politisk och tjänstepersonnivå. På så sätt har regionen fått en bra bild över vilka åtgärder som behövs och hur våra verktyg kan utformas för bästa nytta.

Patientnämnden har beslutat om fördjupade analysrapporter i maj och i november. Rapporten som var planerad till maj blir försenad och presenteras till hösten.

Konferensen Utveckla Norrbotten och Morgonrock

På grund av pandemin och restriktioner kring folksamlingar har regionens konferens Utveckla Norrbotten och seminarieserien Morgonrock ställts in under våren. Konferensen var ett viktigt tillfälle för att samla länets aktörer kring genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin.

Strategiskt mål: En välkomnande, nytänkande, hållbar och attraktiv verksamhet

FRAMGÅNGSFAKTOR: MÖTESPLATSER FÖR KULTUREN OCH DET CIVILA SAMHÄLLET

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Att tillsammans med nationella minoriteter och urfolket samerna arrangera forum där minoriteters kultur och utveckling är på dagordningen	RUN		Ett forum/ år	◊	

Dialog och samverkan med nationella minoriteter och urfolket samerna

2020 har Region Norrbotten arbetat med att genomföra dialoger inom ramen för projektet SÖK Samverkan som syftar till att formalisera samverkan med civilsamhället för att möta samhällsutmaningar. Till dessa dialoger bjuds minoritetsområdet in och i nuläget finns representation från det samiska området.

Två centrala samråd har hittills genomförts 2020 och regionen ser i nuläget över på vilka sätt samråden kan utvecklas för att än bättre svara an till de behov som samråden uttrycker. Planering pågår för ett ungt samråd med avsikt att genomföra ett samråd hösten 2020. En initial dialog har förts i det interregionala nätverket Kultur i Norr för att påbörja arbetet med att stärka samverkan med Sametinget och samiska kulturinstitutioner. Detta med syfte att främja insatser för den samiska kulturen och samiska scener i linje med det kulturpolitiska positionspaperet.

Medarbetare

Perspektivet Medarbetare visar hur Region Norrbotten är en attraktiv arbetsgivare som tar tillvara medarbetarnas resurser och låter dem växa och utvecklas tillsammans i arbetet. Skapar förutsättningar och stöd för chefer att framgångsrikt leda verksamhet och medarbetare genom ett hållbart ledarskap.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Hållbar kompetensförsörjning oavsett leverantör (RS)	●	En arbetsgivare som är attraktiv (RS)
		Rätt använd kompetens (RS)
Tydlig ledning och styrning (RS)	●	Ledarskap som främjar förnyelse (RS)
		Chefer som företräder arbetsgivaren (RS)
Delaktighet, ansvar, uppskattning och inflytande (RS)	●	Engagerat medarbetarskap (RS)
Skapa incitament för innovation och nyskapande inom verksamheterna (RS)	●	Samlat metod- och processtöd för förbättring, innovation/förnyelse (RS)
		Verksamhetsnära forskning och förnyelsearbeten som främjar förbättring (RS)

Hållbar kompetensförsörjning oavsett leverantör

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet delvis är uppfyllt. Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Regionen har genomfört förbättringar, men arbetet måste fortsätta för att regionen ska nå målet i sin helhet. Coronapandemin har under perioden haft stor påverkan på regionens verksamheter och resulterat i omfattande omprioriteringar och verksamhetsförändringar. Arbetet med omställningen inom regionen har till viss del pausats och trenden med minskat antal anställda och minskad extratid har brutits under periodens senare hälft. Beroende på omfattningen av pandemin framöver förväntas dessa effekter att kvarstå helt eller delvis eller öka. Regionens attraktivitet som arbetsgivare har stärkts genom ett väl genomfört förändringsarbete samt intensiva informations- och kommunikationsinsatser som resulterat i positiv uppmärksamhet i media, hos medborgare och internt inom regionen.

Tydlig ledning och styrning

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet delvis är uppfyllt. Vid årets slut bedöms målet vara uppnått.

Regionen har genomfört förbättringar, men arbetet måste fortsätta för att regionen ska nå målet i sin helhet. Även om utbildningar inte kunnat genomföras har regionen, genom pandemins påverkan på verksamheterna och hanteringen av det akuta läget, tvingats tydliggöra ledning och styrning inom ett flertal områden. Chefer har tagit stort ansvar i förändringsarbetet. Arbetet med att tydliggöra personalpolitik och stötta cheferna i arbetsgivarrollen kommer att fortsätta och stärkas.

Delaktighet, ansvar, uppskattning och inflytande

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet delvis är uppfyllt. Vid årets slut bedöms målet vara uppnått.

Regionen har genomfört förbättringar, men arbetet måste fortsätta för att regionen ska nå målet i sin helhet. Samtliga medarbetare och chefer har på olika sätt blivit engagerade i förändringsarbetet i och med covid-19. Erfarenheterna från det intensiva och omvälvande arbetet förväntas stärka organisationen. Regionen, dess medarbetare och chefer har fått mycket uppmärksamhet och uppskattning i media, från medborgare och internt, vilket ger kraft och motivation att fortsätta det goda arbetet. Förväntan är att chefers och medarbetares ökade erfarenhet av förändringsarbete kommer gagna regionens fortsatta hantering av pandemin och omställningsarbetet.

Skapa incitament för innovation och nyskapande inom verksamheterna

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet delvis är uppfyllt. Det fortsatta arbetet med att förbättra de metoder som används i utvecklingsprocessen har till stora delar pausats och seminarieriet ”Genomförandekraft” har ställts in på grund av den pågående coronapandemin. Även stora delar av forskningsaktiviteterna har skjutits på framtiden.

Även om arbetet med utvecklingsprocessen kommer att kunna återupptas under senare delen av året är bedömningen att detta mål inte kommer att uppnås i sin helhet för 2020.

Strategiskt mål: Hållbar kompetensförsörjning oavsett leverantör

FRAMGÅNGSFAKTOR: EN ARBETSGIVARE SOM ÄR ATTRAKTIV

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Total Sjukfrånvaro, Vi följer även sjukfrånvaron för kvinnor och män men sätter inga delmål.	RS	K	2020: 4,8 %, Kort: 49 %, Lång: 51 %		
		M	2020: 4,8 %, Kort: 49 %, Lång: 51 %		
Andel främjande och förebyggande insatser inom Företagshälsan	RS		80 %		
Extratid	RS		Minska		

Coronapandemin har satt fokus på sjukvården och gett regionen stort utrymme i media som en viktig samhällsaktör. Denna uppmärksamhet har även gett regionen möjlighet att visa upp sig som en trygg arbetsgivare med stor handlingskraft i extrema situationer.

Regionen har gått ut med externa förfrågningar och rekryteringsannonser för att få in extra resurser till vårdverksamheterna, vilket resulterade i 386 sökande to m april månad och 54 personer hade börjat arbeta inom vårdverksamheter. De verksamheter som blivit tilldelade resurser har kunnat marknadsföra sin arbetsplats för personer med relevant kompetens och öka sin attraktivitet.

Via regionens Instagram-konto har olika yrkesgrupper haft möjlighet att sprida information om sin yrkesroll och sina arbetsplatser under perioden i syfte att attrahera nya medarbetare.

Med anledning av pandemin har regionens samarbete med myndigheter och externa aktörer intensifierats och stärkts. Det avser t ex Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen, Arbetsmiljöverket, Försvarsmakten, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Länsstyrelsen, länets kommuner, privata vårdgivare, Luleå tekniska universitet samt olika privata företag i regionen.

Regionens totala sjukfrånvaro ligger på 7,0 procent, vilket är en ökning med 1,9 procentenheter jämfört med föregående år. Den korta sjukfrånvaron står för 3,8 procent och långtidsfrånvaron för 3,2 procent. Den positiva trenden med sänkt sjuktal har därmed brutits. På grund av coronapandemin har fler medarbetare sjukskrivit sig enligt myndigheternas rekommendationer. Högst sjukfrånvaro har division Närsjukvård med 9,8 procent och division Folk- tandvård med 9,7 procent. Kvinnor har fortsatt högre sjukfrånvaro jämfört med männen, totalt är kvinnors sjukfrånvaro 2,6 procentenheter högre än männens och skillnaden har ökat något.

Extratiden, andelen timmar utöver ordinarie sysselsättningsgrad, har för perioden minskat med 4,5 procent jämfört med föregående år. Övertiden har minskat med 3,3 procent och jour och beredskap har minskat med 13,1 procent. För april månad har däremot övertiden ökat med hela 46 procent jämfört med april föregående år vilket beror på den ökade beredskapen för att hantera covid-19 samt ökat behov av främst intensivvård och inom kategorierna vård- och omsorgsarbete, sjuksköterskor, ledning och teknikarbete. Fyllnadslön och arbete under jour/beredskap för läkare har minskat något totalt sett jämfört med föregående år.

Under 2020 är andelen hälsofrämjande och förebyggande insatser inom Företagshälsan 66 procent av antalet utförda timmar. Detta är en minskning med 20 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Denna minskning kan till härledas till coronapandemin som ändrade karaktär på de uppdrag som Företagshälsan utför gentemot verksamheterna. Krishantering har under mars och april stått för en stor del av verksamheten. Regionen, och då särskilt Företagshälsan, har under pågående pandemi ständigt uppdaterat sig i Arbetsmiljöverkets, SKR:s, Folkhälsomyndighetens och andra myndigheters rekommendationer, riktlinjer och förtydliganden gällande arbetsmiljöns lagkrav och hur de påverkar regionens rutiner. Företagshälsan har stöttat verksamheten i hur riskbedömningar bör genomföras med hänsyn till smittorisker samt andra riskfaktorer som pandemin leder till. Stödet innebär både mallar, utbildning vid efterfrågan samt metodstöd vid behov. För att förhindra ohälsa på grund av situationen i sjukvården under rådande pandemi har Företagshälsan och andra aktörer organiserat krisstöd riktat både till medarbetare och chefer samt organisationen för att förebygga krisreaktioner i verksamheterna. Denna insats bedöms behövas en lång tid framöver.

Strategiskt mål: Hållbar kompetensförsörjning oavsett leverantör

FRAMGÅNGSFAKTOR: RÄTT ANVÄND KOMPETENS (RAK)

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel kostnad för bemanningsföretag av total personalkostnad.	RS		Minska		

Andelen kostnader för bemanningsföretag av den totala personalkostnaden har minskat med 1,8 procentenheter till 6,6 procent ackumulerat från januari till april 2020.

I syfte att förstärka bemanningen i vårdverksamheterna under coronapandemin har en omfattande inventering av medarbetares kompetens genomförts och resurser har omfördelats. Inventeringen av administrativ personal resulterade i 126 personer med vårdkompetens, varav 57 personer förflyttats till vårdverksamhet. Även den nya digitala vårdchatten Digitalen har fått extra bemanning genom omfördelning av resurser. Verksamheterna har arbetat intensivt med Rätt Använd Kompetens (RAK) och samarbetat över organisationsgränser.

Inhyrda timmar har minskat jämfört med tidigare år samma period. Under mars ökade timmarna för att åter börja minska i april. På grund av inställda flyg, sjukdom och inhyrd personal i riskgrupp har många ombokningar skett av ingångna avrop, men ett intensivt arbete för att hitta ersättare har inneburit att behovet ändå kunnat fyllas.

Strategiskt mål: Tydlig ledning och styrning

FRAMGÅNGSFAKTOR: LEDARSKAP SOM FRÄMJAR FÖRNYELSE

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel chefer inom regionen som genomgått utbildning i förändringsledning eller förbättringsledning.	RS		Efter behov		

Regionens chef- och ledarutveckling har pausats med anledning av det omfattande omställningsarbetet. När den nya organisationsstrukturen är klar kommer aktiviteter att kunna börja planeras in.

Under perioden har ett stort antal regionövergripande ställningstaganden kring ledning och fördelning av verksamhet gjorts och regionens personalpolitik har förtydligats inom flera områden. Chefer har på grund av coronapandemins påverkan lett verksamhet i snabb förändring och HR har satsat mycket resurser på att stödja cheferna.

Strategiskt mål: Tydlig ledning och styrning

FRAMGÅNGSFAKTOR: CHEFER SOM FÖRETRÄDER ARBETSGIVAREN

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/ M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal chefer som har gått utbildning i arbetsgivarrollen	RS		80 %	◇	
Andel chefer som anser sig ha förutsättningar för att utöva sitt ledarskap	RS		Öka	◇	

Planerade utbildningar i arbetsgivarrollen har ställts in med anledning av covid-19. Detsamma gäller utbildningar i rekryteringsprocessen och arbetsmiljöutbildning. En utbildning i rehabprocessen med 14 deltagare har ägt rum under perioden.

Regionen har i samband med covid-19 arbetat fram förslag och förtydligande samt tagit beslut i ett stort antal personalpolitiska frågor t ex avseende omfördelning av personal över organisatoriska gränser och mellan olika orter samt medarbetarnas arbetsskyldighet. Chefer i samarbete med HR och Företagshälsan har utfört ett flertal riskanalyser. Ett stort antal nya rutiner inom arbetsmiljö och ledning och styrning har tagits fram och många befintliga rutiner har uppdaterats. Kommunikation och information till chefer och medarbetare har varit intensiv. Detta arbete kommer regionen ha stor nytta av även efter pandemin.

Strategiskt mål: Delaktighet, ansvar, uppskattning och inflytande

FRAMGÅNGSFAKTOR: ENGAGERAT MEDARBETARSKAP

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/ M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Totalindex i mätningen Hållbart medarbetarengagemang (HME)	RS		Öka	◇	
HME ledarskap, index (MAU)	RS		Öka	◇	

Medarbetarna har i hög grad varit engagerade i regionens omställningsarbete och särskilt i arbetet med att hantera pandemin. Regionen har tagit flera steg framåt avseende att skapa tydlighet, leda och fördela arbete, samarbete över organisationsgränser och att kraftsamla gemensamt vilket kommer att gagna verksamheterna framåt. Coronapandemin har satt fokus på sjukvården och dess yrkesgrupper som har erhållit mycket uppskattning både externt och internt. Via det intensiva arbetet med Rätt Använd Kompetens och omflyttning av personal har förbättrad förståelse för organisationen som helhet uppnåtts.

Strategiskt mål: Skapa incitament för motivation och nyskapande inom verksamheterna

FRAMGÅNGSFAKTOR: SAMLAT METOD- OCH PROCESSTÖD FÖR FÖRBÄTTRING, INNOVATION/FÖRNYELSE

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/ M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Utvecklingsprocessen innehåller metoder och verktyg som säkrar både förnyelse, innovation och förbättring.	RS		En samlad metodbank finns etablerad		
Genomförandekraft-antal seminarier och reflektionscaféer	RS		6		

På grund av coronapandemin har seminarieserien ”Genomförandekraft” ställts in för året och arbetet med metoder och verktyg i utvecklingsprocessen pausats. Arbetet med metoder och verktyg kommer att återupptas i höst.

Strategiskt mål: Skapa incitament för motivation och nyskapande inom verksamheterna

FRAMGÅNGSFAKTOR: VERKSAMHETSNÄRA FORSKNING OCH FÖRNYELSEARBETEN SOM FRÄMJAR FÖRBÄTTRING

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/ M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal vetenskapliga publikationer	RS		80		

Verksamhetsnära forskning

För att säkerställa att regionen uppfyller sina åtaganden inom forskning har arbetet med att förbättra forskningens förutsättningar fortsatt. Målet är att effektivisera den verksamhetsnära forskningen och bibehålla regionens akademiska miljö. Förutsättningarna för forskning under 2020 har minskat till följd av att egna avsättningar för forskningsmedel minskat samtidigt som erhållna medel via Läkarutbildningen vid fyra orter (LP4U) minskat. Till följd av coronapandemin har forskningsaktiviteten reducerats inom de flesta verksamheterna och sannolikt kommer aktiviteten vara fortsatt låg under året.

Ekonomi

Perspektivet Ekonomi beskriver hur Region Norrbotten hushållar med tillgängliga resurser för att skapa och behålla en god ekonomi som ger rimlig handlingsfrihet.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
God ekonomisk hushållning (RS, RUN, PN)	●	Verksamheten är anpassad till den aktuella intäktsnivån (RS, RUN)
Ökade intäkter (RS, RUN)	●	Framgångsrikt påverkansarbete (RS)
		Rätt nivå på patient- och egenavgifter (RS)
		Skapa förutsättningar för ökad befolkning (RUN)
		Mobilisera externt utvecklingskapital (RUN)
		Avgifter på externa uppdrag och konsulativa tjänster (RUN)
Effektiv verksamhet minst i paritet med riksnittet i våra verksamheter (RS, RUN, PN)	●	Kostnadseffektiva processer (RS, RUN)
Effektivisera verksamheterna med en kostnadsminskning på 10 procent (RS, RUN)	●	Ekonomiska handlingsplanerna genomförs och andra kostnader ökar inte mer än plan (RS, RUN)

God ekonomisk hushållning

Den samlade bedömningen är att målet – god ekonomisk hushållning – delvis har uppnåtts per april och bedöms även delvis uppnås på årsbasis.

Framgångsfaktorn för att ha en god ekonomisk hushållning är att verksamheten är anpassad till den aktuella intäktsnivån. Regionen mäter måluppfyllelsen bland annat med hjälp av tre styrmått; finansiellt resultatmål, verksamheternas ekonomi ska vara i balans med budget, regionens pensionsportfölj ska uppnå en konsolideringsgrad om 64 procent.

Det finansiella resultatmålet är att uppnå balanskravsresultat som är 1 procent av skatter, bidrag och utjämning. Per april är balanskravsresultatet 0,2 procent och målet uppnås inte. Förklaringen är kraftig minskning av skatteintäkterna till följd av pandemins effekter på samhällsekonomin. De ökade generella statsbidragen kompenserar inte fullt ut de tappade skatteintäkterna. Enligt årsprognosen bedöms det finansiella målet dock uppnås.

Verksamheterna har sammantaget en ekonomi i balans per april och enligt prognos även på årsbasis. Hälso- och sjukvårdsdivisionerna prognostiseras dock fortsatt stora underskott för året, delvis hänförligt till att omställningsarbetet pausas under Covid verksamhet.

Den kraftiga turbulensen på finansmarknaderna under mars månad medförde att regionen minskade aktieandelen i pensionsportföljen för att skydda värdet

på portföljen som inte får understiga 85 procent av det högsta värdet som portföljen har haft de senaste 24 månaderna. När finansmarknaderna stabiliserats kommer aktieandelen att successivt viktas upp för att öka avkastningen och därigenom öka konsolideringsgraden men målet 64 procent bedöms inte kunna uppnås under 2020.

Ökade intäkter

Den samlade bedömningen är att målet- ökade intäkter- delvis har uppnåtts per april. Med anledning av rådande omständigheter med Covid verksamhet beräknas intäkterna dock minska kraftigt under året och således är bedömningen att målet inte uppnås för helåret.

Regionens arbete med olika påverkansfrågor och arbete med att mobilisera externt utvecklingskapital pågår.

Under året har en översyn gjorts av patient- och egenavgifterna och regionfullmäktige har fattat beslut om nya avgifter att gälla fr o m 1 april 2020. Kraftigt minskad verksamhet till följd av covidverksamhet innebär dock minskade patientintäkter första tertialen och enligt prognos även under andra tertialen.

Effektiv verksamhet minst i paritet med rikssnittet i våra verksamheter

Den samlade bedömningen är att målet delvis har uppnåtts för första tertialen. Det är svårt att göra bedömning av hur målet kommer att uppnås för helåret. Orsaken är pandemins effekter på vårdens kostnader och produktivitet.

Regionen har högre kostnader för att bedriva hälso-och sjukvård än jämförbara sjukhus i riket. Målet för 2020 är att minska skillnaderna och att öka produktiviteten.

Under flera år har produktiviteten minskat i somatisk vård och i psykiatrisk vård då antalet producerade DRG-poäng har minskat medan kostnaderna har ökat. Under 2019 började arbetet med processer och flöden i hälso- och sjukvården att ge ekonomisk effekt och produktiviteten förbättrades på samtliga sjukhus i regionen. Ökningen av kostnader har avtagit sedan hösten 2019 och har fortsatt att minska under 2020. Under januari och februari har produktiviteten fortsatt att öka på sjukhusens avdelningar och på operationsavdelningarna. Målet ökad produktivitet nås således för årets två första månader. I mitten av mars började omställningen av verksamheten till att bedriva Covid verksamhet och sedan dess har stor del av den planerade vårdverksamheten varit kraftigt reducerad. Effekterna på produktivitet för helår 2020 är svåra att bedöma.

Läkemedelskostnader/invånare fortsätter att minska och uppnår målet per april. Bedömningen är även att målet nås för helåret.

Effektivisera verksamheterna med en kostnadsminskning på 10 procent

Bedömningen är att målet delvis är uppnått. Årsprognosen är svår att bedöma. Framgångsfaktorn är att de ekonomiska handlingsplanerna genomförs och att andra kostnader inte ökar mer än planerat.

Uppföljningen av divisionernas ekonomiska handlingsplaner visar att till och med mars har 53 mnkr av 75 mnkr, dvs 70 procent effektuerats. Från mitten av mars är väsentlig del av vårddivisionernas omställningsarbete pausat. Samtidigt är stor del av planerad verksamhet kraftigt reducerad med minskade kostnader och intäkter som följd. Uppföljning av ekonomisk handlingsplan per april visar stor osäkerheter med avseende på vad som är effekter hänförliga till omställningsarbetet och effekter hänförliga till neddragning på grund av covidverksamhet. Samtidigt ökar kostnaderna hänförligt till att verksamheterna bedriver covidvård.

Strategiskt mål: God ekonomisk hushållning

FRAMGÅNGSFAKTOR: VERKSAMHETEN ÄR ANPASSAD TILL DEN AKTUELLA INTÄKTSNIVÅN

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Regionens balanskravsresultat i förhållande till skatt, utjämning och generella statsbidrag, %	RS		100 %		↑
Alla divisioner och regiongemensamt bedriver verksamhet inom budget	RS		0		↑
Avsättning till pensioner inkl ansvarsförbindelse och löneskatt, konsolideringsgrad	RS		DÅ 04: 61 %		↓
Alla verksamheter bedriver verksamhet inom budget	RUN		0		→
Nämnden bedriver verksamhet inom budget	PN		0		→

Alla verksamheter bedriver verksamhet inom budget (RUN)

Både Länstrafiken och Norrtåg har förlorat en stor andel av sina resenärer, Länstrafikens passagerare har minskat med cirka 60 procent. Om coronapandemin fortsätter kan intäktsbortfallet bli 50-60 miljoner kronor för i år. Kommunalförbundet hoppas få täckning för intäktsbortfallet via statens tre miljarderspaket för kollektivtrafiken. I dagsläget är det inte klarlagt när pengarna kommer eller hur stor andel av underskottet som kommer att ersättas. Samtliga verksamheter inom nämnden bedöms klara sin verksamhet inom angivna ekonomiska ramar. Bedömningen är dock att förbundet behöver vidta åtgärder för att klara sin ekonomi på årsbasis.

Kommentarer till övriga styrmått

Kommentarer till resultat för övriga styrmått under strategiska målet lämnas i avsnittet Finansiell analys i regionens delårsrapport på sidan 20.

Strategiskt mål: Ökade intäkter

FRAMGÅNGSFAKTOR: FRAMGÅNGSRIKT PÅVERKANSARBETE

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Följa konkreta aktiviteter på stockholmskontoret	RS			●	

Påverkansarbetet fortlöper

Arbetet med regionens beslutade påverkansfrågor fortlöper och drivs av Stockholmskontoret tillsammans med sakkunniga på regionen. Fyra av de elva påverkansfrågorna berör styrelsens ansvarsområden. Frågan om översynen av kostnadsutjämnningen mellan regioner kvarstår inte då den avgjordes av Riksdagen i november 2019.

Frågan om inga juridiska gränsöverskridande hinder för vår verksamhet, avser främst hälso- och sjukvårdsrelaterade frågor mellan gränsregionerna Sverige – Finland och Norge. Ett exempel är möjligheten för ambulanser att utföra uppdrag i andra länder än där den är stationerad. Den 5 mars 2020 beslutade regeringen att ge Socialstyrelsen i uppdrag att identifiera och beskriva juridiska hinder i den ambulanssjukvård som passerar Sveriges landsgränser mot Norge, Danmark och Finland. Uppdraget ska redovisas senast den 1 april 2021.

Frågan om att regionen vill ha ett uppdrag att vara testregion för hantering av demografiska utmaningen utifrån hälsa, vård och omsorg har fått lägre prioritet på grund av omställning och pågående coronapandemi.

Vad det gäller regionens uppdrag att få ett nationellt uppdrag att bilda nationellt kompetenscentrum för samers hälsa så har regionen påbörjat det interna arbetet med att formera sitt arbete för samisk hälsa. Ett första steg för att kunna jobba vidare med frågan.

Strategiskt mål: Ökade intäkter

FRAMGÅNGSFAKTOR: RÄTT NIVÅ PÅ PATIENT- OCH EGENAVGIFT

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Förändring av patient- och egenavgifter	RS				

Under året har en översyn gjorts av patient- och egenavgifterna och regionfullmäktige har fattat beslut om nya avgifter att gälla fr o m 1 april 2020. Kraftigt minskad verksamhet till följd av Covid verksamhet innebär dock minskade patientintäkter första tertialen och enligt prognos även under andra tertialen.

Strategiskt mål: Ökade intäkter

FRAMGÅNGSFAKTOR: SKAPA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ÖKAD BEFOLKNING

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal projekt som inriktar sig mot attraktiva livsmiljöer ska öka	RUN		Öka		

Hej hemby

Under perioden har en satsning skett på projektet Hej Hemby som är en kommunöverskridande satsning mellan Övertorneå kommun och Pajala kommun där man erbjuder stöd, kunskap och service för att öka antalet fastighetsaffärer som bidrar till ökad inflyttning i kommunerna. Projektet är en fortsättning av en tidigare gjord förstudie där inventering och intervjuer med olika målgrupper har genomförts där satsningen även förankrades i näringsliv och politik.

Strategiskt mål: Ökade intäkter

FRAMGÅNGSFAKTOR: MOBILISERA EXTERNT UTVECKLINGSKAPITAL

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Strukturfondsprogram för ERUF, ESF och Interreg skrivs	RUN				

Skrivarbetet påbörjat

Arbetet med förberedelser för nya EU-program har pågått under perioden och uppdraget att ta fram ett nytt program för Regionalfonden (ERUF) har erhållits. En bra arbetsmodell för samverkan med Region Västerbotten har startat upp för Övre Norrland vilket lägger en bra grund för framtida mobilisering av externt utvecklingskapital.

Strategiskt mål: Ökade intäkter

FRAMGÅNGSFAKTOR: AVGIFTER PÅ EXTERNA UPPDRAG OCH KONSULTATIVA TJÄNSTER

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Översyn av externa uppdrag och framtagning av riktlinje för avgifter av Norrbottens museums externa uppdrag och konsultativa tjänster	RUN		Programmen är skrivna		

Underlag för handläggarsöd och avgifter på externa tjänster

Norrbottens museum har tagit fram ett underlag till handläggarsöd och pris-sättning för externa uppdrag kopplat till antikvarisk medverkan, byggnads-vårdsrådgivning och efterfrågan på bilder. Underlaget riktar sig till Norrbottens kommuner, föreningar och lärosäten som efterfrågar denna typ av tjänster och taxorna är indelad i olika nivåer beroende på förfrågningens art. Norrbottens museum arbetar för att implementera stödet och avgifterna i verksamheten under året.

Strategiskt mål: Effektiv verksamhet minst i paritet med rikssnittet i våra verksamheter

FRAMGÅNGSFAKTOR: KOSTNADSEFFEKTIVA PROCESSER

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Kostnad per producerad DRG-poäng exkl ytterfall enligt nationella KPP-databasen	RS		Minskad skillnad jmf 2018		
Kostnad för ytterfall	RS		Minska		
Produktivitet utifrån KPP	RS		Öka jmf motsvarande kvartal året innan	t.o.m februari	
Kostnadsandel öppenvård av total kostnad enligt KPP (inner- och ytterfall)	RS		Öka		
Skillnad i regionens läkemedelskostnad per invånare gentemot Sveriges läkemedelskostnad per invånare	RS		350 kr		

Regionen har högre kostnader för att bedriva hälso-och sjukvård än jämförbara sjukhus i riket. Målet för 2020 är att minska skillnaderna och att öka

produktiviteten.

Under flera år har produktiviteten minskat i somatisk vård och i psykiatrisk vård då antalet producerade DRG-poäng har minskat medan kostnaderna har ökat. Under 2019 började arbetet med processer och flöden i hälso- och sjukvården att ge ekonomisk effekt och produktiviteten förbättrades på samtliga sjukhus i regionen. Ökningen av kostnader har avtagit sedan hösten 2019 och har fortsatt att minska under 2020. Under januari och februari har produktiviteten fortsatt att öka på sjukhusens avdelningar och på operationsavdelningarna. Målet ökad produktivitet nås således för årets två första månader. I mitten av mars började omställningen av verksamheten till att bedriva Covid verksamhet och sedan dess har stor del av den planerade vårdverksamheten varit kraftigt reducerad. Effekterna på produktivitet för helår 2020 är svåra att bedöma.

Läkemedelskostnader/invånare fortsätter att minska och uppnår målet per april. Bedömningen är även att målet nås för helåret.

Strategiskt mål: Effektiv verksamhet minst i paritet med rikssnittet i våra verksamheter

FRAMGÅNGSFAKTOR: EFFEKTIVA PROCESSER

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Identifiera lämplig region för jämförelse/benchmarking	RUN		Jämförbar region identifierad		
Genomsnittskostnad för patientnämnder av motsvarande storlek	PN		Ingångsvärde		
Genomsnittskostnad för utredare på kansli i region av motsvarande storlek	PN		Ingångsvärde		

Benchmarking

Ett arbete har påbörjats med att hitta lämpliga regioner att jämföra sig med i nom regionala utvecklingsnämndens verksamhetsområden. Initialt kommer databasen Kolada, som ger kommuner och regioner stöd för analyser och jämförelser att användas. Systemet förvaltas och utvecklas av rådet för främjande av kommunala analyser (RKA).

Strategiskt mål: Effektivisera verksamheterna med en kostnadsminskning på 10 procent

FRAMGÅNGSFAKTOR: EKONOMISKA HANDLINGSPLANERNA GENOMFÖRS OCH ANDRA KOSTNADER ÖKAR INTE MER ÄN PLAN

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2020	Måluppfyllelse	Utveckling
Ekonomiska handlingsplaner, effekt %	RS		100 %		↑
Akivitet: Fortlöpande uppföljning av avdelningens ekonomi	RUN		Hålla budget		

Ekonomiska handlingsplaner

Uppföljningen av divisionernas ekonomiska handlingsplaner visar att till och med mars har 53 mnkr av 75 mnkr, dvs 70 procent effektuerats. Från mitten av mars är väsentlig del av vårddivisionernas omställningsarbete pausat. Samtidigt är stor del av planerad verksamhet kraftigt reducerad med minskade kostnader och intäkter som följd. Uppföljning av ekonomisk handlingsplan per april visar stor osäkerheter med avseende på vad som är effekter hänförliga till omställningsarbetet och effekter hänförliga till neddragning på grund av covidverksamhet. Samtidigt ökar kostnaderna hänförligt till att verksamheterna bedriver covidvård.

Ekonomisk uppföljning (RUN)

Regionala utvecklingsnämndens verksamheter följs upp kontinuerligt. Efter fyra månader har nämnden ett positivt utfall, vilket prognosen för helåret också indikerar. Det finns osäkerhetsfaktorer kopplat till kollektivtrafiken, dels med anledning av coronapandemin men också till Länstrafikens tidigare års ekonomiska utmaningar med stora underskott.